

Radosna

MISIJSKI LIST

vijest

Ljubav za
patnički narod

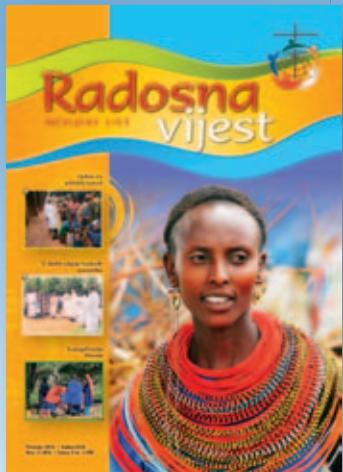

U službi odgoja budućih
svećenika

Evangelizacija
Masaja

Apostolat molitve

**Da roditelji budu istinski navjestitelji
Evangelija, prenoseći svojoj djeci
dragocjeni dar vjere**

Sadržaj

**Uvodnik
U središtu
Iz života naših misionara**

**Apostolat molitve
Vijesti iz Crkve u svijetu**

Vijesti iz Crkve u Hrvata

**Iz dnevnika jednog misionara
Misijski velikani**

"Radujte se narodi, kad čujete glas..."	3
Utjelovljeni Bog	4
Ljubav za patnički narod.....	6
U službi odgoja budućih svećenika	7
Evangelizacija Masaja.....	9
Misionari - ljudi koji žele sve privući u domovinu.....	11
Radosti misionarskog služenja	13
Misijska nakana za prosinac	15
Katolička crkva u Tunisu	16
Spaljeno dvoje živih kršćana	16
"Nedodirljivi" još uvijek čekaju na integraciju	16
Proslava Svjetskog dana misija	17
Zavjetne krunice poslane u misije	17
Mali misionari povezani s djecom na svim kontinentima	17
Proslava Misijske nedjelje	18
Djeca pomažu djeci.....	18
Posjet Misijskoj središnjici	18
Prijelaz preko trulog mosta.....	19
Sv. Antun Daveluy, biskup mučenik u Koreji.....	21

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Impressum

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/56 35 055, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@zg.ht.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.misijo.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

"Radujte se narodi, kad čujete glas..."

Prije dvije tisuće godina, kad je Gospodin Isus bio na našoj Zemlji, na njoj je bilo oko 300 milijuna stanovnika, a danas ih je više od sedam milijardi. To je puno više. To od nas traži da budemo zadovoljni svojim kutkom planeta koji nam je darovan. Naravno, taj kutak je daleko manji nego što su ga imali ljudi prije dvije tisuće godina.

Piše vlč. Antun Štefan

Kad su ju astronauti "Apolla XI" gledali Zemlju s mjeseca, iz udaljenosti od gotovo četiri stotine tisuća kilometara (384 401 km), ona im je izgledala poput teniske lopte. A opet, bila je to Zemlja, ona ista, stara, njihova, njima najbliža, daleko bliža od Sunca, koje je udaljeno od zemlje oko 150 milijuna kilometara (149 600 000 km). Nije čudo da nam Zemlja izgleda malena, ta Jupiter ima gotovo jedanaest puta veći promjer (139 822 km), a Sunce preko sto devet puta (1 392 000 km).

Da, naš je svijet uistinu malen, baš kao jedno sićušno zrnce prašine. I baš iz toga sićušnog zrnca zemaljske prašine, nakon što je stvorio sve zvijezde, sve galaksije, sve planete i komete, Bog je odlučio oblikovati biće koje će mu sličiti. Uzeo je baš tu prašinu s našeg planeta i učinio čovjeka. Učinio ga je sebi sličnim te ga okrunio slavom i sjajem. Vlast mu je dao nad djelima ruku svojih, njemu pod noge sve je podložio. (Usp. Ps 8, 4–7.)

Za njega se pobrinuo s puno ljubavi, dao mu je najdragocjenije od svega što je imao, dao mu je svojega vlastitog Sina, koji je rođen od Djevice Marije i postao čovjekom. Rođen je na slamici, u skromnosti betlehemske štalice, u svetoj noći, u kojoj su anđeli pjevali: "Gloria in Excelsis Deo!" Uistinu, u beskraju svemira naš je planet Zemlja veoma malen, ali je Bog sam po njemu hodao i učinio ga velikim.

Dragi naši misionari i misionarke, draga braćo i sestre, dragi naši dobročinitelji, vi ste Isusovi glasnici, glasnici mira i ljubavi, glasnici radosti i utjehe, glasnici vječne dobrote na Zemlji. Po Vašoj dobroti Bog se veliča i Zemlja postaje toplim jaslicama novorođenoga Kralja. Hvala vam!

Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini žele Vam radost Isusova rođenja i sretna vam bila nova 2015. godina!

Prema istinskom Bogu i očovječenju (4)

Utjelovljeni Bog

Da bi bili radosni u vjeri, mnogi bi se, pa i praktični vjernici trebali rješavati blijedih spoznaja, štoviše i krive slike Boga, koje su plod ljudskog umovanja, pa i u nekome duhovnom štivu, kako bi se više približili Gospodinu života, Bogu prisutniku.

1. Utjelovljenje – prvi stup vjere

Držim da je prvi problem naše vjere ako ne vodimo računa o utjelovljenom Bogu, Bogu Isusa Krista. Velika je to tajna, gotovo zvuči nevjerojatnom, ali je povijesna Božja istina i dogođena stvarnost, te temeljna radost kršćanske vjere da je Bog prisutan u središtu našega života. Držeći se Katekizma Katoličke Crkve, od temeljne je važnosti naglašavati činjenicu da istinski kršćani vjeruju u Boga koji je "u punini vremena" (usp. Gal 4, 4) htio postati naš suputnik, "Bog s nama". Istina, činjenica je da su Isusova muka, smrt i uskrsnuće temelj našega spasenja. Međutim, utjelovljenje Sina Božjega, povijesno-spasenjski gledano, prvo je uporište i raspoznajni znak kršćanske vjere. U Isusu Kristu, u njegovu utjelovljenju i rođenju, Bog se toliko približio ljudima (usp. Ef 2, 8) da je Crkva pozvana trajno izražavati ra-

dost zbog toga Božjega očitovanja u tijelu (1 Tim 3, 16). Ona isповijeda da je Riječ, odnosno Sin Božji postao čovjekom "radi nas ljudi i radi našeg spasenja", čime se Bog očitovao i pokazao koliko nas voli, kako je njegova volja da nitko od nas ne propadne, ostane u zlu, grijehu i smerti, već zadobije oproštenje i vječno živi (usp. Iv 3, 16). Sv. Leon, papa, lijepo ističe da je Sin Božji postao Sinom Čovječjim, kako bismo mi mogli biti sinovi Božji. Koje li radosti za sve nas!

Velika je to tajna, o kojoj stoljećima Crkva (i njezini teolozi) razmišlja, to jest na koji je način Sin Božji postao čovjekom, isповijedajući da je Isus Krist pravi Bog i pravi čovjek. Zbog toga događaja Crkva trajno Bogu zahvaljuje, posebno u vrijeme došača i božićnih blagdana. Svi koji osobno ili, što je još bolje, u okviru župne kateheze mlađih i odraslih, odnosno biblijske zajednice, žele više saznati o "istini vjere u utjelovljenje Sina Božjega", pozvani su posegnuti za spomenutim tekstom KKC-a, 422 – 507, odnosno prethodnim člancima o čovjekovu padu, 385 – 412.

Piše dr. Milan Šimunović

2. Bog je jamac punine života

Čovjeku koji intenzivno želi živjeti ovaj život ne može se i ne smije onostranost (život vječni) predstavljati kao nešto odsječeno od sadašnjosti, odnosno kršćane navikavati da samo "gledaju prema nebu". Mi imamo samo jedan život i kad težimo za budućim životom, praktički ovaj život gledamo u svoj njegovoj punini i dubini, jer je Bog u Isusu Kristu došao da nebo započne tu, da bude prisutno u našem životu. A to nam je omogućio sam Bog kada je Sin Božji silaskom u naše čovještvo došao obnoviti sve ono što je pokvarilo sliku Božjega lica u nama te nas vratiti u zajedništvo Nebeskog Oca.

To znači da na kraju našega ovozemnog putovanja imamo ovaj život, ali dubinski preoblikovan, preobražen u Kristu. Mislim da bi čovjeku, izmučenom glađu za beskonačnim, upravo kršćanska vjera bila pravi lijek kad bi mu bilo naviješteno da je Bog zapravo već s njime, u njegovu životu, te da je već zakoračio u nebesko kraljevstvo. Jer Isus je došao da ljude privuče k sebi s cijelim njihovim bićem (usp. Iv 12, 32), što se

dogodilo kad je Bog došao susresti čovjeka u Isusu Kristu, kao divnom prijatelju, uzoru i privlačitelju.

Valja stoga trajno ponavljati da u središtu svijeta i čovječanstva stoji događaj, i to jedinstven: Isus Krist Sin Božji postao je u Palestini prije dvije tisuće godina čovjekom, to jest Čovjek – Bog. Došao je objaviti vječni plan Očeve ljubavi, skupiti sve ljudi u jedan Božji narod. Taj događaj daje smisao i puninu cjelokupnomu našem životu. I sva naša duhovnost mora biti obilježena stupnjem razumijevanja tog događaja.

3. Potreba radosnih kršćana

Često smo u opasnosti da životarimo jer ne dozvoljavamo da budemo potpuni ljudi, potpuno Božji u Kristu, jer ćemo se ionako pretvoriti u prah. Kako će ljudi povjerovati u Boga ljubavi ako vide kršćane nezadovoljnike. A Bog je došao da se čovjek razvije i da ništa ne će propasti, već se preobraziti. U tom smislu kršćani moraju biti najzagrijaniji za potpuni razvoj čovjeka, borci za njegova prava, osobito siromašnih i obespravljenih, štoviše da sve stvorene dode do izvanrednog procvata. U tom smislu ne možemo spasiti sebe u svojoj duši, ako ne spasimo čovjeka u njegovu tijelu, jer Krist želi spasiti čitava čovjeka. Od atle nužnost angažiranja za pravedniji svijet.

Znamo da svi ljudi i nesvesno nešto očekuju, traže neku snagu, neku bezuvjetnu ljubav. Ako im budemo znali predočiti Boga kao prisutnika, po Isusu Kristu, oni će ga otkriti ne negdje na kraju ljudskog nastojanja, nego usred, u svojoj nutrini. Zato nije lažni optimizam ako reknemo da nitko nije daleko od Boga, iako nam, npr., po broju polaznika mise, izgleda da su se mnogi od njega udaljili. Moglo bi se reći da čovjek nije nikad bio bliži pravomu Bogu, koji je među njima prisutan i djelatan, ali ga još ne uspijeva prepoznati. Potrebni su radosniji kršćani, koji će mu posvjedočiti veselu vijest, evanđelje o Božjoj prisutnosti.

Potrebni su nam misionari koji će svim narodima i nacijama navijestiti radosnu vijest o Bogu prisutniku u Isusu Kristu, makar nekad naišli i na odbijanje.

Otkupiteljsko Kristovo utjelovanje definitivno će u nama uspjeti, dakako ovisno o tome koliko će čovjek odgovoriti Božjoj ljubavi u svojem životu. Zato čovjeku treba otvoreno reći da se to od njega očekuje, da nije odbačen, od Boga napušten u svojoj patnji i u traganju za beskonačnim. Valja mu naglašavati da sam Bog u Isusu Kristu proživiljava ovu našu ljudsku povijest, sa svim ograničenjima i nevoljama. Jer utjelovanjem to nije "odglumio", već je stvarno ušao u povijest, prihvatio našu slabost, okusio sve gorčine ljudskog života, sve do razapinjanja na križu i svojim uskršnucem otvorio put konačnomu čovjekovu uspjehu. Stoga moramo priznati da pretjerujemo ako samo kukamo te govorimo da se ništa ne isplati, umjesto da kao Krist prihvaćamo situaciju, ali da se s njom ne mirimo, već da ju mijenjamo, počevši od samoga sebe, od svoje obitelji i okoline, kako bi ona bila više Božja, te da na taj način pomažemo da se i danas događaju nova čudesna ljubavi i nade. Ali, i to je bitno, ne sami, već s Kristom i s braćom ujedinjenom u istoj vjeri.

Zivjeti iz vjere u "utjelovanje Sina Božjega" znači prihvati stvarnost, po mnogočemu vrlo tešku i neizvjesnu, nemirnoga suvremenog svijeta, kako bismo ju učinili božanskijom i punijom čovječnosti. Nema bježanja iz te stvarnosti i zatvaranja u kojekakve duhovne sfere, poput nekih duhovnih pokreta. Kristov put danas je koncilski put, a to znači ne osuđivanje ovog svijeta, već traženje načina njegova spašavanja. Jer Krist je došao okupljati, najprije grješnike i otpisane; progovoriti im o Božjoj ljubavi i ponuditi izlaz spasa i radosti, makar zbog te istine trebalo prihvatiti i razapinjanje.

Umjesto da u vjeri tražimo samo neku "psihološku podršku", od presudne je važnosti vratiti se bitnomu u vjeri, a to prepostav-

Znamo da svi ljudi i nesvesno nešto očekuju, traže neku snagu, neku bezuvjetnu ljubav. Ako im budemo znali predočiti Boga kao prisutnika, po Isusu Kristu, oni će ga otkriti ne negdje na kraju ljudskog nastojanja, nego usred, u svojoj nutrini. Zato nije lažni optimizam ako reknemo da nitko nije daleko od Boga, Moglo bi se reći da čovjek nije nikad bio bliži pravomu Bogu, koji je među njima prisutan i djelatan, ali ga još ne uspijeva prepoznati. Potrebni su radosniji kršćani, koji će mu posvjedočiti veselu vijest, evanđelje o Božjoj prisutnosti.

Ija susret s radosnim kršćaninom, štoviše s radosnom župnom zajednicom, koja će ljudima pomoći da susretnu Krista. Drugim riječima, tko želi usvojiti istinske kršćanske stavove, potrebno je da "kultivira", ustrajno i vjerno, slušanje Boga i njegove riječi, kako bi u svojem životu učinio prostor za usvajanje svijesti o činjenici Božjeg utjelovanja i njegove prisutnosti. Zato u vrijeme krize vjere, a kriza može biti i znak rasta, potrebno je pomoći onima koji gube nadu da u kršćanstvu mogu pronaći snagu ljubavi za životnu borbu, patnju i pobjedu. Zato moramo priznati da još nismo pravo odmjerili sve posljedice događaja silaska Boga na zemlju, u Isusu Kristu, te da u vrtlogu svojeg života možemo sresti svojeg Boga. Poput slobodna i srdačna Marijina da, u našem se životu slobodnim i srdačnim da mora događati Kristovo utjelovanje i naše spasenje. Ne smijemo se dati zavesti od lažnih proroka, koji bi nas htjeli uvjeriti da je Bog digao ruke od ovog svijeta. Naprotiv, on se trajno "utjelovljuje", želi se nastaniti među nama (usp. Iv 1, 14) ljubavlju, praštanjem i uzdignućem na puninu života. Zato: "Radujte se narodi kad čujete glas da se Isus porodi u blaženi čas!"

BURUNDI
– s. Agnezija Bilić

Dragi prijatelji misija i čitatelji
Radosne vijesti!
Budući da mi se pruža prigoda
da vam se javim, bit će
slobodna progovoriti opet o
životu i radu naše pokojne
misionarke s. Lukrecije Mamić,
povodom treće godišnjice
njezine mučeničke smrti.

Ljubav za patnički narod

Susrećući osobe u čijim je životima ostavila dubok trag, odlučila sam prenijeti kratko svjedočenje vlč. Deogratiasa Ndwaperezide, domaćeg sina Župe Kiremba, gdje je s. Lukrecija djelovala i gdje se i ja sada nalazim. Iz kontakta s njim saznajem da je s. Lukrecija imala veliku ulogu u njegovu životu, kao duhovna i materijalna potpora. Bio je bogoslov kad su službenice milosrđa došle u Kirembu. On svjedoči: "Gotovo svaki bogoslov ima pozanstvo i potporu u kojoj redovničkoj zajednici. Mene su tako u bogosloviji počeli zadirkavati: 'Ti si duhovni sin službenica milosrđa.' Te sam redovnice izabrao srcem, a između njih mi je s. Lukrecija posebno ostala u srcu zbog svoje velike ljubavi prema našem narodu i meni osobno. Bila je veoma pažljiva i gajila veliko razumevanje prema svakoj osobi. Njezinom smrću mi smo ju izgubili na opipljiv i vidljiv način, ali ona je nastavila nas zagovarati i pomagati iz neba. Kad me koja teško bolesna osoba upita: 'Ne znam više što bih poduzela za svoje zdravlje da ozdravim', ja ih uputim da se mole Bogu po zagovoru s. Lukrecije. Mnogi mi poslje dođu s viješću da su ozdravili."

Spomen na darovane žive

Mogu i ja posvjedočiti da se je taj svećenik veoma obradovao kad smo se mi vratile u Kirembu. Svećenik kaže da je svaki dan molio na tu nakanu. Nedavno, nakon ubojstva sestara u Bujumburi, odmah me je nazvao i rekao da puno moli za mene da me ne obuzme strah i da nas dragi Bog sačuva od svakoga zla. Rekla sam da se ne bojim, zaslugom milosti Božje, jer se mnogo osoba moli za mene. U četvrtak 27. studenoga ove godine imat ćemo svetu misu za pokojnu s. Lukreciju i pokojnog laika Francesca, liječnika iz Italije, a poslije toga moja se zajednica spremi da posjetimo spomen-obilježje ubojstva liječnika Francesca, koje je udaljeno od Kirembe kojih 30 km. Šaljem vam fotografiju iz naše župne crkve za vrijeme mise za taj dan prošle godine. Vidite punu crkvu, koja i nije baš mala. Nije to nedjelja ili koji veliki blagdan, već radni dan, 27. studenoga 2013. Ima i slika s pogledom na našu bolnicu, gdje naša prisutnost nastoji biti znak velike Božje ljubavi za ovaj patnički narod. Tu je i rad u bolnici s. Kasilde, prve službenice milosrđa Burundanke, kao i moje zajednice u našoj blagovaonici,

koja je uvijek u duhovnom zajedništvu s našom pokojnom misionarkom s. Lukrecijom.

Svjedočanstvo vlč. Deogratiasa Ndwaperezide

"S. Lukrecija Mamić je bila majka svima. Imao sam prigodu osjetiti i doživjeti to u vlastitom životu. Da vam je bilo vidjeti kako je voljela siromahe, one na rubu egzistencije i društva. One ostavljene od svih. To svjedoče svi stanovnici Kirembe i šire okolice govoreći: 'Bila je uistinu majka svima.' U Burundiju živi pleme po imenu Batua, koje je obespravljen u svakom pogledu i nastoji preživljavati ručno proizvodeći zemljano posuđe. Ona im je, vidjevši njihove loše uvjete života, nastojala uz pomoć dobročinitelja graditi kuće i opremiti ih barem onim najnužnijim stvarima za život. Slala je njihovu djecu u školu i plaćala školarinu za njih, jer se nitko drugi u državi nije brinuo za njih. Trudila se da ih osposobi za život dostojan čovjeka. Brinula se i za odgoj mladih, posebno onih koji osjećaju duhovni poziv. Prva službenica milosrđa Burundanka – s. Kasilde i postulantica Odete plod je njezina nastojanja i molitve. Još su

neke krenule istim putom, ali doživjevi šok brutalnog ubojsvstva s. Lukrecije, nisu smogle snage nastaviti hod u duhovnom zvanju, jer su nju uistinu držale kao majku.

Župa Kiremba, u kojoj sam rođen i gdje je djelovala i preminula mučeničkom smrću s. Lukrecija, nalazi se na sjeveru Burundija, u Biskupiji Ngozi. Broji 84 202 stanovnika, od toga 45 194 krštenih. Ima 12 filijalnih podružnica. U Župi Kiremba djeluju tri domaća svećenika, dvije redovnice i mnogi laici i katehisti. Moglo bi se zaključiti da u župi vjerojatno ima i puno duhovnih zvanja. Nažalost, nije tako. Tu se nalaze samo dva svećenika, jedan đakon, jedan novak i pet časnih sestara redovnica. Zahvalujem obitelji Mamić, koja nam je darovala s. Lukreciju kao majku s velikim srcem i pozdravljam od srca posebno njezina brata svećenika Luku i njezinu sestru redovnicu Kazimiru, kao i sve sestre njezine družbe! Bog vas blagoslovio! Deogratias Ndwaperezida, svećenik iz Burundija, kojega s. Lukrecija prati s neba!"

Zahvala dobročiniteljima

Želim iskoristiti ovu zgodnu prigodu da čestitam Božić i Novu godinu nacionalnim i biskupijskim ravnateljima Papinskih misijskih djela, djelatnicima PMD-a, svim našim misionarima i misionarkama, našim dobročiniteljima, svojim sestrama Službenicama milosrđa, svojoj obitelji, rodbini, prijateljima i svima vama dragi čitatelji Radosne vijesti i prijatelji misije, uz veliko hvala za svaku materijalnu i duhovnu pomoć nama i našoj misiji u Kirembi! To činim u svoje ime i u ime svih vaših prijatelja kojima je vaša pomoć stigla! U duhovnom zajedništvu i molitvi sve vas navedene od srca pozdravljam i želim obilje Božjeg blagoslova u životu i u novoj 2015. godini! Vaša s. Agnezija Janja Bilić, iz Burundija!

KAMERUN
– vlč. Karlo Prpić

U službi odgoja budućih svećenika

Još u rujnu prošle, 2013. godine došlo je do značajne promjene u mojoj misionarskom radu. Nakon sedam godina provedenih na čelu naše jedine biskupijske srednje katoličke škole ordinarij je predvio promjenu i predložio mi preuzimanje dijecezanskoga dječačkog sjemeništa za praćenje i odgoj mogućih svećeničkih kandidata. Nisam odbio, i to je ustvari bio povratak na staro: u istoj sam ustanovi proveo kao rektor i prvih desetak godina afričkog iskustva. Kuća Gospe od Apostola uglavnom prima i uzdržava između 20 i 30 mladića, u dobi od 13 do dvadesetak godina, koji vjeruju da su pozvani na služenje u Crkvi u svećeničkom zvanju. Pratimo ih i pomažemo u njihovoј konačnoj odluci prije ulaska u obveznu propedeutiku, koja prethodi prvoj godini filozofije u bogosloviji.

Nemirna granica i mnoštvo izbjeglica

Istovremeno sam dodijeljen kao "duhovni pomoćnik", kako ovdje obično kažu, ili župni vikar (kapelan), posebno u župnim potrebama nedjeljom i blagdanom u našoj vojnoj župi u mjestu. Suradujem s domaćim, mladim svećenikom, koji je zapravo župnik i po imenovanju odmah prima počasni vojni čin satnika. Iako je gotovo 30 godina mlađi od mene, razlika u našem hijerarhijskom položaju je posve razumljiva, jer po ustavu samo kamerunski građani mogu obavljati slične funkcije u obrambenim snagama, uz odgovarajuće epolete. Župa je, naravno, posvećena staromu vojniku i obraćeniku sv. Martinu. Upravo smo nedavno svećano i uz puno pompe proslavili našega župnog zaštitnika. Prvi put je središnje euhari-

stisko slavlje bilo pod šatorima, usred vojnog garnizona. Sve po želji samog zapovjednika i pukovnika po činu, koji čini puno dobra cijeloj župi. Osobno je praktični katolik, s cijelom obitelji, i u svakom pogledu prednjači primjerom. Svakako je želio da se sve dogodi u središtu njegove vojne jedinice, s određenom ekumenskom idejom. Naime kao zapovjednik on upravlja i stotinama vojnika i mladih časnika koji pripadaju protestantskim crkvama ili muslimanskim skupinama. U neposrednoj blizini naše župne crkve nalazi se oko 1000 profesionalnih vojnika. To je ujedno zadnji veći vojni kontingent uz nedaleku granicu sa Srednjoafričkom Republikom, nemirnim susjedom, razdiranim etničkim sukobima i netrpeljivošću između većinskih religioznih pripadnosti. Sad upravo Kamerun prima oko 200 000 njihovih izbjeglica, od kojih su neki stigli s obiteljima i u našu župu. Karitas čini što može, sve izgleda kao kap u oceanu, ali kao obično, ovdje govore: "Nemoguće ne obvezuje nikoga ni pred Bogom, a još manje pred ljudima." Kamerunska vlast već pada pod nemogućim teretom brige za te sve nesretnike, uz tolike domaće poteškoće. Gledaju prema New Yorku, a Ujedinjeni narodi odgovaraju da su u nemogućoj situaciji, pretrpani hitnim pozivima i milijunima drugih potrebnika širom svijeta i tako patnji malog čovjeka nema ni kraja.

Dom zdravlja sestara uršulinki

Nedaleko od naše već spomenute velike vojarnice duže vremena djeluje ženska redovnička zajednica Uršulinke od Isusa. Njihovo je glavno pastoralno zanimanje odgoj i školovanje. Barem je tako bilo dosada. Domaći biskup je upravo o blagdanu našega nebeskoga zaštitnika blagoslovio u dvorištu samostana jedan nov i lijep dom zdravlja, zapravo pravu malu kliniku, u potpunosti opremljenu suvremenim medicinskim aparatima. To će biti njihovo prvo iskustvo na zdravstvenom području. Gradnja je, istini za volju, potrajala dugo, više godina. Sama družba je željela nešto ostvariti vlastitim sredstvima, bez ikakve pomoći sa strane ili izdaleka. Uspjeli su, ali sad tek dolazi ono najvažnije u svakodnevnom radu i djelovanju i u tom je bit te nove crkvene ustanove u službi domaćeg puka. Sestre uršulinke obećavaju da će pravi i provjereni siromasi, starci i osamljeni bez prihoda u ovoj kući besplatno primati najosnovniju i najhitniju njegu. A i svima ostalima troškovi za medicinske usluge bit će jeftiniji u odnosu na druge slične državne ili privatne ustanove u tom kraju. Valja imati na umu da u ovoj zemlji nema utemeljene zdravstvene i socijalne zaštite, osim za malobrojnu kategoriju dužnosnika i državnih službenika, kojih je po ovdaš-

njim statistikama negdje oko 120 000, od 22 milijuna stanovnika.

Djelovanje u zdravstvu trebalo bi za Uršulinke biti njihov prinos evangelizaciji i danas toliko popularnoj inkulturaciji katoličke poruke i navještaja ovim ljudima.

Pokojni misionari

U neposrednoj blizini našega dječackog sjemeništa smješteno je, negdje od 50-ih godina prošlog stoljeća, jedno malo neobično groblje. Dva desetaka uređenih grobova i strancu u prolazu odmah jasno progovara o prošlosti onih čija pokopana smrtna tijela ondje čekaju u nadi besmrtnosti slavni dan uskrsnuća i pobjede. Svi odreda su bili, svaki na svoj način, uključeni u veliku zadaću prvih misionarskih koraka u ovoj biskupiji u drugo polovici prošloga i u samim početcima ovog stoljeća. Naši su sjemeništari u predvečerje blagdana Svih svetih odlučili očistiti samo groblje i pristupne staze i na samu svetkovinu organizirati kratko molitveno bdijenje za duše naših pokojnika: sve u skladu s časnom i dugom tradicijom Katoličke Crkve u molitvi za one koji su nas pretekli i za duše u čistilištu. Velika značajka katoličke vjere i stoljetne prakse – kako netko pametno reče. Mi u ovoj zemaljskoj Crkvi težimo za idealom nebeske Crkve, uči u broj onih koje već sada slavimo i molimo na svetkovinu Svih svetih, istovremeno skromno znaajući da ćemo u golemoj većini vjerojatno proći ponajprije stanje onih za koje još uvijek molimo "ovdje dolje" i kojih se sjećamo na Dušni dan. Jedan od naših dječaka, onaj najmlađi, tom zgodom nas je iznenadio i poučio da je upravo izračunao, gledajući nadgrobne spomenike, kako je prosjek dobi ovdje ukopanih svećenika, redovnika, kateheti... samo 39 godina! To nam je svima bilo novo. Sve me to podsjeća na nekoliko primjera, a koje sam i sam proživio s njima u ovih posljednjih 25 godina u ovoj savani.

Umire se i zbog nedostatka cesta

U lipnju ove godine posljednji smo put otpratili do našeg mini groblja pedesetogodišnjeg svećenika naše biskupije vlč. Ivana Marka. Svojedobno je bio u petogodišnjem mandatu generalni vikar. Zadnjih je nekoliko godina proveo kao upravitelj – "ravnatelj

misije postaje" u, od središta biskupije, vrlo udaljenoj omanjoj župi, na prostorno velikoj, ali sa skromnim brojem vjernika, okruženih muslimanskim većinom. Srce nije izdržalo, svi napor da ga se spasi i preveze u najbližu bolnicu bili su uzaludni. To je svakodnevni danak koji mnogi plačaju zbog nedostatka najosnovnije infrastrukture i cestovne mreže! Izdahnuo je upravo u ranim jutarnjim satima, cijelu noć na "putu" i na samom ulasku u mjesto.

Jedan od onih koje sam posebno dobro poznavao bio je i mladi poljski misionar, o. Henryk, koji je služio dugi niz godina u raznim župama Biskupije Ngaoundere. Upravo sam se s njime prvim susreo po dolasku u Kamerun. Imao je dugu bradu, a primio me sa svojim širokim osmijehom. Ostali smo povezani sve do tragične svibanjske noći 2001. Područje nema struje i u vrelini večeri Henryk se odmarao pred župnom kućom na rubu sela. Rano ujutro otkrile su ga neke pobožne duše dolazeći na molitvu i misu. Bio je licem naslonjen na malen stolić, uz još uvijek upaljenu lampu. I nad pismom koje je pisao roditeljima. Lječnik je bio šturo služben u svojem izvještaju: "Strani svećenik je usmrćen noćas lovačkim oružjem domaće proizvodnje." Pogoden je sa šest zrna sačme u leđa, koja su prolazeći kroz prsni koš izišle na drugu stranu tijela...

Naši dugogodišnji susjedi na obroncima sjemenišnog brježuljka, koji je ujedno i najviša točka u mjestu, bili su i francuski benediktinci, koji su pokušali na poziv domaćeg biskupa prvi put osnovati redovničke monaške zajednice na ovim prostorima. I s njima smo suradivali i izmjenjivali posjete. Prvi prior kuće bio je o. Ivan Marija, simpatičan 40-godišnjak, bivši "legionar Legije stranaca i uvjereni obraćenik", kako je sam volio isticati... Naglo se razbolio i prevezli su ga u lokalnu bolnicu. Redovno smo ga posjećivali i jednog jutra, odmah poslije mise, u samom trenutku dok je primao popudbinu, umro je s posvećenom hostijom u ustima! Prvi i najmladi od naših pokojnika je Georges – Juraj. Njegova je priča posebno nevjerojatna. Negdje 60-ih godina 20. stoljeća, u dobi od samo 26 godina, došao je u Kamerun sa skupinom misionara Oblata te su počeli osnivanje naše današnje biskupije i prvih katoličkih misija. Jedne prosinacke nedjelje pred sam Božić, kad je ovdje u pravilu najtoplje, otiašo je sa skupinom mladića i dva starija substrata na kupanje u obližnju rijeku Vinu. Izvrsni plivači bili su blizu jedni drugima i samo je on u jednom trenutku nestao pod površinom vode. Sva su traganja bila uzaludna. Poslije nekoliko dana sama je rijeka naplavila njegovo mrtvo tijelo. Na grudima je imao dvije duboke rane. U tim davnim vremenima još uvijek se našlo u vodama naše visoravni opasnih i okrutnih krokodila i vodenkonja.

TANZANIJA
– o. Tomislav Mesić

Evangelizacija Masaja

Dragi prijatelji misije!

Prvi put vam se javljam iz Župe Nainokanoka, koja se nalazi u istočnom dijelu Parka prirode Ngorongoro. Župa je osnovana 1. studenoga 2013. i stavlјena pod zaštitu Blažene Djevice od Milosrđa. Imenovan sam prvim župnikom te novoosnovane župe koja pripada nadbiskupiji Arusha.

Župa s devet filijala

Na području Župe živi oko 30 000 Masaja, što je najveća populacija Masaja po kvadratnom kilometru u Tanzaniji. Župa ima oko 3000 katolika, uz koje živi oko 1000 pripadnika drugih kršćanskih denominacija. Ostalih 26 000 pripadnici su tradicionalne religije. Od 3000 katolika 1500 redovito prakticira vjeru, dok ostali prakticiraju povremeno.

Uza središnje selo Nainokanoku, što je središte župe, stavljeni mi je na brigu više sela i filijala: 1. Irkeepusi, 2. Olchanemelock, 3. Alelilai, 4. Sendui, 5. Bulati, 6. Kapenjiro i 7. Naiyobi. Osim tih filijala imamo i Srednju školu Nainokanoka i Sopa Lodge, tako da sveukupno ima devet filijala.

Veliku nam pomoć pružaju vjeroučitelji - katekisti, koji su završili dvogodišnji katehetski tečaj.

Od početka evangelizacije, u ranim 70-im godinama prošlog stoljeća, pa sve dosada, evangelizacija se provodila po bomama, obiteljskim kućama. Sada se želimo usmjeriti na evangelizaciju u školi, pružanje medicinske pomoći i razne susrete za laike.

Trenutne aktivnosti u župi

a) Pouka katekumena za krštenje – trenutno više od 300 ljudi pohađa pripravu za krštenje.

b) Katehizacija djece u osnovnoj i srednjoj školi – na području novoosnovane župe nalazi se osam osnovnih škola, s oko 4000 učenika, i jedna srednja škola, koja je započela s radom prije tri godine i sada ima oko 600 učenika.

c) Obilazak boma i bolesnika.

d) Slušanje problema župljana i ako je moguće, rješavanje istih.

e) Rad s mladima.

f) Školovanje djevojaka koje nisu uspjеле završiti srednju školu – trenutno školujemo 14 djevojaka koje nisu mogle pohađati ili nisu uspjele završiti srednju školu, pa smo ih poslali u strukovnu školu, gdje uče za krojačice ili kuharice.

Uređenje misijske kuće

Prije nego je Župa osnovana, područje Župe pripadalo je Župi Ngorongoro. Ondje sam djelovao tri godine kao kapelan i brinuo se za dio koji je sada Župa Nainokanoka. Na dan kad je Župa osnovana, u samom selu Nainokanoka bila je stara kuća od nekih 80 m². Pola kuće bilo

je namijenjeno čuvaru i njegovoj obitelji, a pola je bilo za svećenika. Tako da je oko 40 m² bio prostor za spavaću sobu, kuhinja, dnevni boravak i ured. U kući nije bilo vode ni struje. U protekloj godini smo uspjeli tu kuću preuređiti i dodati nove prostorije. Sad imamo tri spavaće sobe s kupaonicom te veliku prostoriju koja je dnevni boravak i kuhinja. Uveli smo vodu u kuću, ali još nemamo struju. Trenutno koristimo petrolejke za rasvjetu i kuhanje. Župljani pomažu koliko mogu, ali to je vrlo malo, pošto je u području Parka prirode Ngorongoro zabranjena poljoprivreda, pa čak i najmanji vrt. Pošto struja iz državne mreže nikad ne će doći u Nainokanoku, jedina opcija nam je solarna energija. Već smo doveli električara koji je pregledao cijelu kuću i popisao što sve treba i dao nam ponudu koja iznosi 4500 eura, što je za nas zasad nedostizno. Ali Bog će već nešto providjeti.

Poteškoće s tradicijom

Dosad sam bio sam u Župi, ali poglavari Družbe Duha Svetoga, čiji sam član, imenovali su kapelana, koji je trenutno na tečaju masajskog jezika i pridružit će mi se polovicom sivečnja.

Otkad je Župa osnovana, uveli smo i svakodnevne svete mise i klanjanje svakog četvrtka poslijepodne, ali dosad nismo imali ni jedno, jer nemamo pokaznicu, ni kadiionicu.

Velik problem u evangelizaciji je jaka masajska tradicija. Trudim se koliko je god moguće tu tradiciju ugraditi u evangelizaciju i učiniti ju dijelom katoličke tradicije. No neke dijelove te tradicije je vrlo teško ugraditi u katoličku tradiciju.

Jedan običaj protiv kojeg se borim je i dogovorena udaja. Naime, uobičajeno je da prije nego je dijete rođeno muškarac dođe k roditeljima i daje im prsten, tako da ako se rodi djevojčica, ona je njegova žena ili žena njegova sina. Pošto je udaja dogovorena, roditelji daju malo pažnje školovanju djevojčica. Ako djevojčicu i pošalju u osnovnu školu, vrlo su male mogućnosti da će se moći upisati u srednju školu, pošto za upis moraju proći državni prijamni ispit, a prosjek prolaznosti je 8%. Ako se i upišu u srednju školu, mnoge djevojčice ne uspijevaju završiti drugi razred, a nakon toga ih udaju. Nadam se promijeni uz Božju pomoć.

Tolikо zasad iz misije u Nainokanoki. Svima želim Sretan Božić i Novu 2015. godinu.

DR KONGO
– s. Blaženka Barun

Misionari - ljudi koji žele sve privući u domovinu

Kaže naš narod: „Svukud poći, kući doći.“ Prava je radost posjet domovini. Ali svaki misionar ima dvije domovine, rodnu grudu i onu koju mu je Gospodin namijenio. Volimo obje! Zato, ako rado dolazimo, rado se i vraćamo.

Od djece se često čuje pitanje: „Tko su misionari i što oni rade?“ Evo jedan od odgovora: Misionari, možda su čudni ljudi, imaju dvije domovine, a važna im je ona treća – najveća. U nju žele uvesti cijeli svijet, pokušavaju doći do svih kojima je namijenjena – da im to daju do znanja. Za njom svi i čeznu, ali ne znaju pravi put. Mnogi se putovi i vođe nameću, pa je prava muka kod izbora. Nama je vođa samo jedan – Put, Istina i Život, kojega naviješta Crkva, naš Gospodin Isus Krist. Još su bezbrojni koji to ne znaju, koji za Isusa nisu ni čuli. Zato su potrebni misionari. Jedina im je dužnost naviještati radosnu vijest, Isusa Krista: suživotom, životom i radom.

Misionare Bog zove, a Crkva šalje

Nitko ne ide u svoje ime, poticaj je to Duha Svetoga, poput onog u *Djelima apostolskim*: „De mi odvojite Barnabu i Savla za djela na koje sam ih pozvao.“ Onda su postili, molili, položili na njih ruke i otpustili ih (*Dj 13, 2-3*). Zar to nije živa slika primanja misijskog križa poslanja Crkve? Križ je znak života i rada svakog misionara, križ koji redovito daje biskup. Te poslanike, sluge, domovinska Crkva, narod Božji prati molitvama, žrtvama i dobrim djelima. Svjedoče to i susreti misionara u domovini. Već punih 25 godina pastiri Crkve organiziraju te susrete skupa s ravnateljima Papinskih misijskih djela. Da bi to bio susret s cijelom domovinom, svake godine misionare prima druga (nad)biskupija, a prisutni su i animatori svih biskupija. Važna točka je susret vjernika raznih župa dotične biskupije s misionarima.

Susreti misionara – živi znak jedinstva

Posljednji susret na kojem sam sudjelovala bio je u Zadru od 1. do 4. srpnja 2013., gdje nas je bilo 14-ero iz Afrike. A rasijani smo širom svijeta. Susreti su obostrano obogaćenje: biskupijski animatori nas pozorno saslušaju. Ravnatelji nacionalnih uprava Papinskih misijskih djela osobno nam uruče pomoći dobročinitelja, svih koji vole i pomažu misije. Vjernici susreću one za koje mole i koje pomažu. Prigoda je to i za izmjenu iskustava i informacija domovinske Crkve s Crkvom koja se tek rađa; doživi se jedinstvo u različitosti, kojemu daljine ne znače baš ništa. Nama je misionarima posebno važno da možemo prenijeti zahvalnost onih kojima se pomaže. Mi smo samo most. To je posebno dirljivo i naglašeno u pitanju kumstava. Nemoguće je izraziti što im znači iskazana ljubav i pomoći od onih koje nisu ni čuli ni vidjeli! Velik im je znak zajedništva djece Božje: blagoslivljuju, vole i mole skupa s nama.

Znak je uzvišenog poziva Crkve da sve narode učini učenicima Kristovim – djecom Božjom (*Mt 28, 19*). U Kongu veoma vole izraz: „Eklezia omulala Gw'abana ba nnamahan-

ga“ – „Crkva obitelj djece Božje“. Svakomu misionaru je u srcu i na srcu eshatološki poziv Crkve i svijeta. Lijep je izraz još u poganstvu plemena Bashi za ovozemaljski

iz života naših misionara

život: kugerha-rhwagerha – putujemo li putujemo, samo smo prolaznici.

Primijetila sam da susreti misionara nisu dovoljno poznati vjernicima. Vjeroučitelji su posebno zainteresirani za prisutnost misionara u domovini. Susrela sam neke vjeroučitelje koji bi također željeli sudjelovati na susretu misionara i prenosići djeci misijska iskustva. Na susrete se pozove novinarne, a njih gotovo isključivo zanima ih korijen i cilj osobnoga misijskog poziva (pustolovina?). Vjeroučitelje zanima religija plemena i evangelizacija. Vjernike pak konkretni život i potrebe ljudi, djece posebno. Svatko je od nas imao prigodu, zapravo dužnost na sve to odgovoriti. Djeca smo domovine, svatko ima povijest svojeg zvanja.

Veoma cijenim brigu, pažnju, ljubav i trud koji se ulaže za nas misionare na susretima. Od srca

smo zahvalni vjernicima i svim ljudima dobre volje u domovini koji pomažu potrebitima. Veliko je srce našeg naroda. Mi smo misionari dužnici, a računamo na Gospodina, kojem u molitvama sve izručimo. On zna sve! Ne

dijelim Bosnu i Hercegovinu od Hrvatske, dapače, baš su susreti misionara živi znak jedinstva.

Dijete sam Bosne. Baš na susretu u Zadru, pozvana da se predstavim, mislim da sam iznenadila svojim odgovorom na pitanje „odakle dolazim“ znajući da sam dugo godina u Kongu, odakle sam bila upravo došla. Odgovor je bio potpuno spontan: „Bosna – Livno.“ Odgovor u kojem zapravo leži korijen mojega misijskog zvanja (valjda je Gospodin htio da to posvjedočim) jest da je sve njegov dar. Vrlo rano zaokupljale su me misli i briga da na svijetu ima ljudi koji ne poznaju pravog Boga, a jadno žive. Često sam o tome maštala i sebi govorila: „Kad odraštem, poći ću k njima, učit ću ih o Bogu, naučit ću svašta raditi, pa će im pomoći da bolje žive.“ Jednom, još kao dijete, poslije svete

ispovijedi, ta me je briga posebno zaokupila. Stvorila sam odluku da idem među siromašne. Sebe sam među njima zamišljala.

Gospodin se pobri nuo da mi se ispunio životni san: došla sam k njima i odmah sam se osjetila kao kod kuće sa svojima. Bio je to tada Zair, u srcu Afrike, ljudi vrve, a kuće nigdje. Ni sam sama, uz brojne misionare nas je osam sesta ra iste provincije u četiri misijske postaje, sada zajedno s urođeničkim sestrama.

Četrdeset godina tamo gdje palme cvatu

U Kongu Crkva cvjeta gdje god su misionari došli. Koji je naš udio u ovoj živoj Crkvi, to je samo dragomu Bogu znano. Znam da ju osjećamo svojom. Svakomu zvanju Gospodin daje dovoljno milosti da se ostvari njegov plan. Samo tako mogu razumjeti naš život i trajnu prisutnost u ovoj burnoj zemlji diktature i rata, uza sve ostalo. 13. rujna 2014. navršile smo četrdeset godina misija i dijeljenja sudbine naroda. Osjetile smo plodove molitve svih koji vole i mole za misije, kao i moć pouzdanja u Boga: „Da nije Gospodin bio s nama, davno bi nas vode potopile“, kliče psalmist i mi s njime.

Ako je četrdeset godina neki jubilej, nemam što reći, nego sa sv. Malom Terezijom ponoviti: „Sve je milost.“ Čista milost, Božji dar, u koji su bezbrojni sebe ugradili. Od srca hvala Bogu i svima!

Pred nama je advent i božićno sveto vrijeme. Svima nam želim blagoslovljeno i plodonosno. Da svi dočekamo Božić i Novu godinu ispunjeni istinskom radošću, prožeti vjerom i zahvalnošću, utjelovljenim Bogom Emanuelom! Čestitke i pozdravi svima!

Radosti misionarskog služenja

RUANDA
– don Danko Litrić

Prošla su već četiri mjeseca otkako se vratih u Ruandu. Mnogi moji prijatelji iz domovine pišu mi i pitaju me: što ima nova? To me raduje, jer vidim da nisam samo tek "bačen" u Afriku, da nisam sâm – da nas nikakva udaljenost ne može rastaviti.

Unemogućnosti da svakomu pojedinačno pišem, evo me k vama po našemu misijskom listu Radosna vijest. Nadam se da ju svi prijatelji misionara čitaju. Štošta se toga dogodilo lijepoga, kao i manje lijepoga. Budući da smo u radosnom vremenu Božića, ovaj put ću samo o lijepim i radosnim doživljajima.

Novi salezijanci

Brzo nakon mojeg povratka doživio sam radost zavjetovanja svojih učenika. Za vrijeme mojeg izbjivanja iz Ruande, oni su završili novicijat i 16. kolovoza, na rođendan sv. Ivana Bosca, položili prve zavjete u salezijanskoj družbi. Od njih osam, koji su započeli novicijat, njih je šest završilo i primljeno u družbu. E, tako to ide, od mnogih kandidata tijekom dugih godina formacije broj se smanjuje. Uvijek mi je žao onih koji bi htjeli postati salezijanci, ali odgajatelji im moraju reći da nisu prikladni za nastavak formacije. Poneki sami

odluče napustiti, uviđajući da im tu nije mjesto. Veselim se zbog onih koji ustraju.

Istog dana kad je njih šest položilo prve zavjete, petnaest ih je obnovilo obećanja, a dvanaest ih je započelo novicijat. To je naša nada i budućnost – oni će nastaviti ono što smo mi započeli. Ovim od srca, u moje i njihovo ime, zahvaljujem svima koji nam pomažu da se oni mogu školovati.

U školi u Kivumu

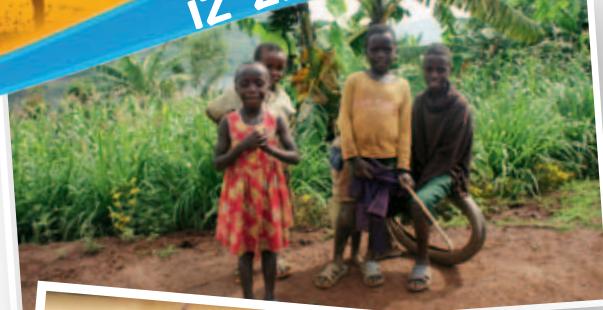
Mnogi sigurno znate za tu školu i mnogi su dali svoj dar za izgradnju. To je jedan kompleks koji je započeo fra Vjeko Ćurić, koji rano, ali junački završi svoj život kao mučenik ljubavi. On je osim župne crkve i franjevačkog samostana započeo mnoge aktivnosti, a sad već godinama njegov subrat fra Ivica Perić nastavlja.

Mi smo sad jedina dva Hrvata misionara u Ruandi. On češće navrati k meni, na brzinu, kad zbog posla dode u glavni grad Kigali.

Nije daleko, nekih šezdesetak kilometara po dobroj cesti. Meni nije usput ići k njemu, treba imati vremena da bismo se posjetili. Stvarno sam zaželio vidjeti tu novu školu o kojoj se toliko piše. Tako sam uzeo jedan dan i proveo ga s fra Ivicom. Nakon duljeg vremena mogao sam posjetiti grob pokojnog fra Vjeke, vidjeti obnovljenu crkvu te staru zanatsku školu i konačno vidjeti novu tehničku školu, malo dalje od samostana, crkve i stare škole. Uživao sam gledajući kako nastaje jedno veliko vjersko, kulturno i zdravstveno središte. Tu je sve: crkva, samostani fratara i redovnica, osnovna škola, zanatska škola, nova tehnička škola, medicinski dispanzer, karitativen centar. Uza škole, tu su još i kuće za učitelje i radnike. Pravi "mali Vatikan" – kako ovdje ljudi vole reći za misijske postaje.

Fra Ivica ne miruje, nego i dalje stvara planove i nastavlja s gradnjom. Razmišlja da se nakon završetka radova na cijelom kompleksu povuče na koju drugu služ-

iz života naših misionara

bu te ostavi subrači Afrikancima da oni nastave Vjekino i njegovo djelo.

Posjet prijatelju svećeniku u zatvoru

Normalno je da sam želio što prije posjetiti svojega starog prijatelja svećenika u zatvoru. Ali nije mi to lako kao strancu. Više ne puštaju nas misionare vršiti službu u zatvoru. Osim toga on je iz obližnjeg zatvora u Kigaliju preseljen u jedan drugi zatvor, kojih stotinjak kilometara od Kigalija – u zatvor u kojem su svi osuđeni doživotno.

Biskupski vikar za zatvore, moj prijatelj, prečasni André Havugimana, na moju molbu organizirao je posjet jednog dana u tjednu. Star je to i veoma častan svećenik, sam ranjen za vrijeme genocida. On ima puno poznanstava, što je pomoglo da smo uspjeli ući u jedan kompleks zgrada u kojima ima oko osam tisuća zatvorenika – to su ogromne zgrade na kat. To je moderni zatvor, ne kao onaj u Kigaliju, gdje svi žive u šatorima. Putem prema njima, nekih dvadesetak kilometara od glavne

ceste, uz veoma lošu cestu, mogli smo vidjeti mnoge u zatvorskim uniformama kako rade na poljima banana i riže, a drugi prave i peku ciglu... Na ulazu ih je bilo puno poredanih s motikama – svi muškarci. Drugi su istovarali velike vreće suhog kukuruza. Zanimljivo ih je bilo gledati, u kratkim hlačama, bez gornjeg dijela odjeće – izgledali su dosta fizički jaki. Kasnije sam saznao da uza suhi kukuruz – obveznu zatvorskiju svagdanju hranu – mogu kupiti od svega što proizvode, i sami kuhati, pa i banane i drugo voće. Uz Ruandane osudene za genocid, ondje ima zatvorenika i iz drugih afričkih zemalja, npr. onih koji su osuđeni za ratne zločine u Arushi, u Tanzaniji. To je dakle internacionalni zatvor, ali su odvojeni u raznim paviljonima.

Uveli su nas u jednu oveću prostoriju. Nismo dugo čekali, stražari su obavijestili šefu zatvora. Došao je i ljubazno nas pozdravio te dopustio da možemo vidjeti svoje prijatelje. Mi smo tražili četiri svećenika koji su u tom zatvoru osuđeni na doživotnu robiju. Pomoćnik šefa zatvora, inače prijatelj prečasnog Havugimane, na redio je straži da ih potraži. On nas je odveo u jedan natkriveni prostor, gdje u određen dan dolaze ljudi posjetiti svoje prijatelje. To su veoma kratki posjeti, a istovremeno su svi posjetitelji i zatvorenici zajedno. Odatle sam mogao vidjeti taj zatvograd. Ima i velikih dvorana, gdje se služi služba Božja. Svake nedjelje za katolike služi se sveta misa. Dolazi im svećenik iz dvadeset kilometara udaljene susjedne župe. Osuđeni svećenici mogu s njime koncelebrirati nedjeljom.

Dok smo čekali naše prijatelje zatvorenike, vrijeme nam je brzo prolazilo u razgovoru s pomoćnikom šefa zatvora. Zapravo, to je bio moj prvi susret s osuđenicima koji su iz drugih biskupija. Ali svi su čuli za mene i prije od mojeg prijatelja i drugih zatvorenika koji su tamo došli iz zatvora u Kigaliju, u koji sam dolazi u posjet i u kojem

sam služio svete mise. Svi su mi zahvaljivali za rižu koju dobivaju za katoličke blagdane. Tri su zatvorena sve od rata 1994. Vlč. Aimé Mategeko sljedeće godine slavit će srebrni jubilej svećeničkog ređenja – zaredio ga je sv. Ivan Pavao II. 1990. godine. Zatvorenici su nam govorili kako mogu vršiti apostolat, mnogima pomoći da budu dobri kršćani. Molili su nas da im nabavimo knjige za misu, za čitanje. Jasno, sve vrijeme bio je uz nas i pomoćnik šefa zatvora – tako da nismo mogli ništa loše čuti...

Iznimno dugo su ostali s nama, više od pola sata. Onda je došla socijalna radnica, koja je primila naše darove. Strogo je zabranjeno dati što potajno, samo po socijalnoj radnici. Ja sam ostavio novčani dar jednakoj svoj četvorici te su mi od srca zahvalili. Molio sam ih da se mole za mene i za sve dobrotvore.

Kod ženske skupine "Tuzamurane"

Posebna radost mi je bila biti sa siromašnim i bolesnim ženama u skupini "Tuzamurane". Našao sam ih na dan kad su sve zajedno izradivale lijepo ručne radove kod sestara redovnica Prijateljice siromaha – uz naš dom za siročad u Gatengi. Napunile su malu dvoranu i dvorište pred kućom, sve su došle s malom djecom i sve su bile jednakom, lijepo obučene. Radosno su pjevale i plesale. Jedna je, uime svih drugih, izrazila radost što sam se vratio u Ruandu, zahvalila mi je na svemu što su doatile u prošloj godini po redovnicama. Zahvaljujući meni i nepoznatim dobročiniteljima – one i dalje mogu živjeti zajedno sa svojom djecom.

Ja sam ih bodrio, tumačeći im da sve to dolazi od dobrog Oca našeg na nebesima – on ih ljubi po nama. Predao sam im novčani dar koji su mi dali njihovi i moji prijatelji. Da ste vidjeli kakvu radost čine vaši darovi! Ja sam uživao s njima – pozivam i vas da se radujete s nama.

Božić je pred vratima. Uime tih i svih drugih mojih prijatelja u Ruandi, od srca želim svima vama u domovini puno božićnih radosti i sretnu i blagoslovljenu novu 2015. godinu – s Isusom!

Da roditelji budu istinski navjestitelji Evanđelja, prenoseći svojoj djeci dragocjeni dar vjere

Obiteljsko gnijezdo prva je škola vjere, ljubavi, uljudbe i cijelog ljudskog zreњa. Roditelji ne odgajaju samo riječima nego u prvom redu srcem. Oni govore svojim bićem i kada ništa ne govore, jer govore svojim srcem. Ono što se srcem prenosi to se i srca hvata i prožima čovjeka. Dijete spontano ima povjerenja u svoje roditelje, te ono rastući fizički srcem usvaja ono čime roditelji zrače. Roditelj zrači svojim uvjerenjem, jer ga ono pokreće na djelovanje. Zato nas Crkva poziva budeći svijest i odgovornost roditelja da prepozna svoje uzvišeno poslanje suradnje s Bogom.

U ovo vrijeme urušenih vrednota i poremećenih kriterija, Crkva

poziva molitvom da se probudi svijest u roditeljima. Važnije je uz onaj svagdanji kruh kojim dijete hrane, da mu i vjeru usade, kako bi čovjek rastao kao cjelovito biće. Ukoliko se razvija samo tjelesno, onda nije cjelovit čovjek. Potrebno je u mladi život unijeti svjetlo Evanđelja, da čovjek otkrije, rastući i zrijući svoj odnos s Bogom Stvoriteljem i Otкупiteljem. Mnogo je načina da se dar vjere prenese. Jedan vrlo bitan za obitelj jest zajednička molitva. Potrebno je u obitelj unijeti i obiteljsku liturgiju, kako bi svaki blagdan doživljaval u vjeri i vjeru jačali kroz proživljavanje pojedinih blagdana. Možda pojedini blagdani posebno unose u obitelj silni doživljaj vjere, kao što je slavlje Božića. Još

Nadbiskup Vinko kard. Puljić

se nešto sačuvalo, iako su i ti Božićni obiteljski običaji osiromašili stavljajući naglasak na mentalitet potrošnje. Kroz obiteljsku liturgiju i zajedničku molitvu vjera se usvaja kao radost života. Tada se i Bog doživljava kao što jest: Bog je ljubav. Sigurno da će dijete puno lakše doživjeti molitvu Očenaša, ako ima primjer dobrote u ocu. Jasan je da će puno lakše srcem Boga doživjeti, ako ima nesobičnu požrtvovnu majku. Roditelji tako svojim životom Boga približe da se dijete susretne s Bogom kroz roditeljsku ljubav koja vjeru prenosi.

Ne zaboravimo da je Bog k nama došao i darovao se kroz Nazaretsku obitelj. Tako je i nama k Bogu proći kroz našu obitelj.

Katolička crkva u Tunisu

Otac Sergio Perez, župnik koji djeluje u Tunisu, u razgovoru za Radio Vatikan o stanju Katoličke Crkve u toj zemlji, rekao je kako Crkva tamo postoji – država ju tolerira – ali joj je zakonom zabranjeno javno izražavanje. Tunis je većinski muslimanska zemlja te su kršćanske procesije zabranjene, kao što je zabranjeno i obraćenje s islama na katolicizam. Prema riječima o. Perez-a, Katolička Crkva jedina je vjerska zajednica u Tunisu koja ima ugovor s državom, prema kojem je postoja-

nje Crkve legalno priznato te može obavljati svoje službe bez političkog utjecaja. Katolici u Tunisu ponajprije su selioci iz subsaharske Afrike, diplomati, studenti, te službenici i zaposlenici nevladinih organizacija. Katolička Crkva najveća je kršćanska zajednica u zemlji. Razni katolički redovi uključeni su u evangelizaciju u školama i medicinskim ustanovama. Pojavljivanje militantnog islama u zemlji, razlog je zabrinutosti za tamošnje kršćane, rekao je o. Perez. (RV)

Dvoje mlađih kršćana: Shahzada od 26, odnosno Shamu od 24 godine, muslimanska je rulja iz selâ smještenih južno od Lahore, u Pakistanu,

Spaljeno dvoje živih kršćana

PAKISTAN

žive spalila 4. studenog 2014., osudivši ih za blasfemiju, zbog navodnog spaljivanja stranica Kur'ana, prenosi agencija Fides. Dvoje su kršćana oteti i dva dana držani u zatočeništvu, u tvornici opeka, gdje su inače radili. Jutros su ih ugurali u jednu od peći i žive ih spalili.

Mladi su kršćani optuženi za blasfemiju jer je Shama, čisteći stan nedav-

no preminulog Shahzadovog oca, skupila nekolicinu osobnih predmeta – papira i listova koje je smatrala beskorisnim – te ih spalila. Prema kazivanju jednog muslimana koji je to vidio, među spaljenim predmetima bile su i stranice Kur'ana. Pošto je tu vijest proširio po okolnim selima, skupilo se preko 100 ljudi, te su ih oteli, te okrutno pogubili.

Pošto su drugi kršćani, saznavši što se zbilo, oba-

vjestili policiju, 35 ljudi je uhićeno. Kršćanski odvjetnik Gill, koji je izvijestio agenciju Fides o tragičnom događaju, kazao je: To je tragedija, barbarski i nehumanuči čin. Čitav svijet mora snažno osuditi ovaj incident koji pokazuje koliko je Pakistan postao nesiguran za kršćane. Puka optužba je dovoljna da se žrtve na vlastitu ruku smaknu. Vidjeti ćemo hoće li itko za ovo ubojstvo biti kažnjen. (RV)

BURUNDI "Nedodirljivi" još uvijek čekaju na integraciju

Pigmeji u Burundiju nemaju pravo na osobne dokumente, žive izolirani i marginalizirani u svojoj zemlji. Ovi, većinom nepismeni siromasi, prvi su naselili Burundi, a danas čine samo 1% od više od devet milijuna stanovnika, koji su većinom Tutsi i Hutu. „Oni imaju puno zajedničkoga s nedodirljivima u Indiji i s Romima u Europi. Žive izolirano, drugi ih preziru, a oni su na to već navikli i to smatraju normalnim“, ističe otac Bernard Lesay, osamdesetdvogodišnji redovnik, koji je 1999. počeo surađivati s organizacijom Akcija Batwa, koju je utemeljila družba Afrički misionari, s

ciljem da prati populaciju Pigmeja u njihovim svakodnevnim poteškoćama i da potiče njihovu integraciju. U selu Carire, u provinciji Gitega, španjolska katolička organizacija „Manos Unidas“ financirala je 44 kuće za Pigmeje, koji imaju iste probleme kao i ostali Pigmeji u zemlji: socijalno su neintegrirani, vrlo malo ih ide u školu, oskudijevaju u osnovnim živežnim namirnicama. Neki od njih su primitivnijeg izgleda i krhkog stasa, no mnogi izgledaju kao i ostali stanovnici Burundija, koji usprkos napretku, nastavljaju marginalizirati Pigmeje, pridajući im uvijek negativne društvene stereotipe.

Zbog njihove izolacije i polunomadskog načina života Pigmeji u Burundiju nisu uopće registrirani. Mnogi su uspjeli poboljšati uvjete života zahvaljujući pomoći redovničkih organizacija i kongregacija, kao što su Apostoli Dobrog Pastira i „Kraljica Cenakola“, koju

vode katolički svećenici koji nedaleko od Gitege vode centar formacije i internat s više od 100 šticerika. Tamo mladi Pigmeji uče živjeti s djecom drugih etničkih skupina, osposobljavaju se za različite zanate: zidarski, mehaničarski, krojački... (Fides)

Proslava Svjetskog dana misija

UŽupi sv. Martina biskupa u Martijancu Svjetski dan misija posebno je obilježen. Učenici su se igrokazom *Isus u Africi* podsjetili kako biti kao Isus, kako ga prepoznati u svakoj osobi, u svima s kojima se susrećemo. Igrokaz je izведен u školi kao prigodni program za Dan kruha, i u župnoj crkvi. Župljeni su dan prije, u subotu, donijeli kolače, koji su bili prodavani u nedjelju na-

kon župnih misa, a sav je prihod od prodaje kolača bio namijenjen za misije. U prodaju kolača uključili su se krizmanici te na taj način pokazali svoje suošćećanje s potrebitima. Skupljeno je ukupno 1500 kn. Tačka se akcija u Župi Martijanec održava već nekoliko godina zaredom, a župljeni ju objeručke prihvaćaju i rado se uključuju.

Dubravka Červek

Zavjetne krunice poslane u misije

Legendu o nastanku krasnarskog svetišta kazuje da su pastiri, dok su čuvali svoja stada, pronašli cvijet. Pastiri su ga zbog iznimne ljepote iskopali i odnijeli u selo. Kad su ujutro ponovo došli, cvijet su pronašli na istom mjestu. Taj čudesni događaj potaknuo je Krasnare da na tome neobičnom i pomalo nepristupačnu mjestu – na stijeni – sagrade malenu kapelu. Otad u to svetište dolaze brojni hodočasnici. Ta crkva posebno je poznata po kipu Majke Božje koja drži dijete Isusa. Nitko ne zna tko ga je i kad napravio. Mještani su ga odjenuli u bijelu haljinu i okrunili zlatnom krunom. Još prije izgradnje crkve pješice su u svetište dolazili brojni hodočasnici iz Like, Korduna, Bosne i Primorja. Kip Majke Božje do 1942. godine stalno je bio u kapeli, a onda je zbog ravnih zbivanja premješten u župnu crkvu svetog Antuna Padovanskoga u Krasnu. Kip je u župnoj crkvi bio do 1992. godine, kada je zalaganjem vlč. Nikole Komušanca izgrađena cesta do kapele. Otad svetište godišnje posjećuje nekoliko tisuća hodočasnika. Hodočasnici pri-

stiju sa svih strana da bi pronašli mir, utjehu i tražili pomoć. U samom svetištu dogodila su se brojna čudesna ozdravljenja, o čemu svjedoče brojni darovi i predmeti koje su hodočasnici ostavili u zavjet. Najviše je zlatnih predmeta i krunica. Običaj je da hodočasnici na putu u svetište mole *Krunicu*.

Tijekom vremena hodočasnici su u svetištu iz pobožnosti i zahvale ostavili puno krunica. Razmišljali smo što da učinimo s krunicama, jer krunica kojom se ne moli nekako ne ispunjava svoju svrhu. Za savjet smo pitali gospičko-senjskog biskupa mons. dr. Milu Bogovića. On nam je savjetovao da krunice poklonimo. Župnik vlč. Nikola Komušanac me potaknuo i na neki način zadužio da pronađem rješenje. Obratila sam se Papinskim misijskim djelima u Zagrebu. Sve je bilo dogovorenog u nekoliko dana. Nekoliko župlana prebrojilo je krunice, kojih je bilo 1070, a poslane su u misije u kojima djeluju hrvatski misionari u Africi i Latinskoj Americi.

KRASNO

Moć molitve je velika. Ona povezuje i spaja ljudе s Bogom te također ljudе medusobno. Po tim darovanim krunicama za misije jedno maleno svetište iz Like povezuje se s dalekom Zambijom, Ekvadorom i Čileom. Još su se jednom obistinile Isusove riječi: „Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima“ (Mt 18,20). Koliki će samo biti povezani po tim krunicama iz Svetišta Majke Božje Krasnarske. A njezin zagovor neka prati u prvom redu one koji su ih poklonili Gospu, kao i one koji će na njih moliti, ali i sve nas koji u Gospinu svetištu svakodnevno primamo njezine darove.

Andreja Padjen, dipl. teolog

PREGRADA – VINAGORA – MARINCI – KOSTEL

Mali misionari povezani s djecom na svim kontinentima

U mjesecu listopadu, kad slavimo Svjetski dan misija (Misijsku nedjelju) i prikupljamo pomoć za misije i misionare, i mi učenici iz župa Pregrada, Vinagora, Marinci i Kostel, a koji pohađamo Osnovnu školu Janka Leskovara u Pregradama, s našom vjeroučiteljicom s. Bernardicom Jurić cijeli smo mjesec molili za misije. Nas 120 učenika uključilo se u Papinsko misijsko

djelo svetog djetinjstva, koje djeluje pod geslom "Djeca pomazu djeći". Dobili smo misijske iskaznice te skupljamo pomoći svojom članarinom, koja iznosi jednu kunu mjesečno. Radosni smo da možemo pomoći našim prijateljima u siromašnim zemljama. I to nije sve! Odlučili smo nastaviti moliti svakodnevno molitvu na iskaznicu,

da bismo bili povezani u molitvi s djecom na svim kontinentima. Prijavite nam se i vi!

Proslava Misijske nedjelje

LUG – BRANKOVIĆI

Užupi Lug – Brankovići 19. listopada proslavljena je Misijska nedjelja na poseban i svečan način. Cijeli prethodni tjedan, uz pomoć pristiglih misijskih materijala, pripremali smo se molitvom i katehezama o misijskom poslanju svete Crkve. Posebno nam je bio na srcu Papin poziv u poruci za Svjetski dan misija: „Svi su Gospodinovi učenici pozvani poticati radost evangelizacije.“ Svi smo dobili misijske kasice u kojima ćemo prikupljati no-

vac za najpotrebitije. Dogovorili smo se da misijsko darivanje i odricanje traje duže te da ćemo svoje kasice donijeti napunjene na Mali Uskrs.

Na sam dan Misijske nedjelje prostor ispred glavnog oltara u crkvi bio je urešen misijskim bojama, krunicom i misijskim kasicama. Na početku euharistijskog slavlja raspjevan dječji zbor, pod vodstvom s. Marinele Zeko, uz zvuke orgulja, violina i gitara, najavio je početak euharistijskog slavlja, koje je predvodio župni vikar Ivan Karaća. U svojoj nadahnutoj homiliji približio je život i rad u misijskim zemljama te je pojasnio značenje misijskih boja. Nakon homilije članovi liturgijske skupine izrekli su molitvu vjernika, a potom je petero djece, odjevenih u misijske boje, prinijelo euharistijske darove.

Posebno smo molili za misionare i misionarke koji su u službi najpotreb-

nijih u svijetu. Nakon svete mise mladi i djeca izveli su igrokaz *Isus u afričkom selu*. Trud i dobro obavljen posao izvođača vjernici su nagradili radosnim pjeskom.

S. Marinela Zeko

ČAPLJINA

Djeca pomažu djeci

UGospinu mjesecu listopadu, kad molitvom Zdravo Marijo posebno častimo svoju i Isusovu mamu Mariju, pozvani smo posebno moliti za one kojima mama i tata ne mogu priuštiti najpotrebnije materijalne stvari. Vjeroučenici

Osnovne Škole "Vladimir Pavlović" u Čapljinji, pod vodstvom i uz podršku svojih vjeroučiteljica, odlučili su provesti akciju *Djeca pomažu djeci*. Akciju prikupljanja novca u misijske kasice započeli su krajem prvog tjedna mjeseca listopada, a kraju

je priveli upravo na Misijsku nedjelju. Manifestacija Dani kruha i zahvalnosti zapravo je veoma povezana s Misijskom nedjeljom.

Bogu zahvaljujemo na najbolji način kad učinimo dobro djelo njegovoj najmanjoj braći. Kruh koji imamo i za koji smo zahvalni trebamo podijeliti s onima koji nemaju. Vjeroučenici su pri-

kupili 1190 maraka i novac poslali Misijskoj središnjici u Sarajevo. Nadamo se da će ta kapljica u moru potreba donijeti olakšanje barem nekima od tolikih koji očekuju našu pomoć te da će ta gesta učinjena s ljubavlju urodit osmijehom i Božjim blagoslovom!

Daniela Raguž

SARAJEVO

Posjet Misijskoj središnjici

Usrijedu 5. studenoga Nacionalnu upravu Papinskih misijskih djela – Misijsku središnjicu u Sarajevu posjetio je župnik Župe sv. Antuna Padovanskoga Vukanovići vlč. Marijan Brkić, sa svojim vjeroučenicima. Bio je to poseban doživljaj za vjeroučenike: Martu Tunjić, Katarinu Andrić, Stjepana Tunjića i Nikolinu Jaković, koji su se prvi put našli u uredi Misijske središnjice. Vlč. Brkić je htio da vjeroučenici osob-

no prenose prikupljene priloge koje su od srca darovali za svoje vršnjake u misijskim krajevima te da ujedno vide gdje se nalazi Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela. Ti prijatelji misija i misionara iz Župe Vukanovići bili su oduševljeni fotografijama i suvenirima iz misijskih krajeva koje su vidjeli. Imali su prigodu, barem nakratko, pogledati i dokumentarni film o misijama u Africi.

Prijelaz preko trulog mosta

U rano jutro krećemo pješice prema Kalembi. Ovaj smo put odlučili krenuti rano ujutro, dok je još svježe. Dosad smo uvijek išli u popodnevnim satima. Ali to bijaše svaki put vrlo mučno, zbog jaka popodnevног sunca. Na pola puta ispriječila se rijeka Lwembe. Napravili su „most“, ali kakav! Stavili su nekoliko ne baš debelih stabala i potom nabacali puno bambusove trske, koja brzo istrune u vodi. Eto, to je njihov most. A svuda oko šuma. Drveće više i od 15 m. Izbor kakav čovjek poželjeti može. S malo dobre volje i truda mogli bi napraviti pravi most, koji bi služio godinama. Prelazim preko tog njihova mosta. Ali u jednom trenušku, nasred rijeke, puče truli bambus ispod mene i ja se nađoh u rici. Šreća da znam plivati! U takvoj prigodi bilo bi normalno da moji suputnici prasnu u smijeh, ali su se ipak suzdržali iz poštovanja prema meni.

Tim je ljudima uzaludno pričati naše viceve. Ako im ipak pokušaš ispričati jedan, oni će te pozorno slušati i na kraju, kad očekuješ da se nasmiju, reći će hladno: „Lažeš. Nije to istina.“ Najveći je vic kad se tko oklizne i nespretno padne, a posebno bi to trebalo biti smiješno danas, kad bijelac misionar upadne u rijeku. Ali on je „tata wa batwe bonso“ – „otac svih nas“, pa nije pristojno smijati se njegovoј nezgodi.

Tek što se izvukoh na obalu, dođoše neki momci iz Kalembe, koji su nam pošli ususret. Predbacih im zašto nisu popravili most. Kažu: „Most pripada Masombuu. Oni su bili dužni popraviti ga. A da su i nas pozvali, mi bismo se odazvali i pomogli im.“ Seoska posla!

U selu nadosmo samo nekoliko ljudi. Čak ni vjeroučitelj nije bilo. Vratio se tek dva sata kasnije. Otišao u savanu da bi štogod ulovio. Prodajući meso, mogao bi platiti školarinu za svoju djecu. Ipak, nakon što se okupasmo i malo projedimo, više ljudi dođe pozdraviti nas. Vratili se, tko iz polja, tko iz

lova. Svi prvo navratiše k nama, da nam zažele dobrodošlicu.

I ovdje u Kalembi napravili su jednu kuću – kolibu za nas goste. Nakon umora najljepše se osjećam u takvim „našim“ kućama. U njima je dosta svježe zbog slamanatog krova, pa je posebno zadovoljstvo nakon pješačenja skloniti se u takvu hladovinu, gdje nas nitko ne ometa. Kako je malo potrebno da bi čovjek bio zadovoljan!

Vjeroučiteljeva žena prestala moliti

U zajednici ne ide sve kako bi trebalo. Vjeroučiteljeva žena već mjesecima ne moli u zajednici. Umrla joj kći, odrasla djevojka, i ona od žalosti ne može ići ni u crkvu. Ima ovdje jedan loš običaj, koji je prihvaćan od mnogih. Nai-me, kad majka izgubi dijete, ne bi smjela ići u crkvu, jer će joj se ljudi rugati da tobože ne žali dovoljno svoje dijete. Svuda se može kretati, sve drugo može raditi, ali ići u crkvu, e to ne može. Odmah se protumači da nije dovoljno voljela svoje dijete. U nekim bi slučajevima

iz dnevnika jednog misionara

i vrać to mogao uzeti kao „dokaz“ da je ta majka ubila svoje dijete. Jer ako ga ne voli poslije smrti, sigurno ga nije voljela ni za života. Tako zbog ljudskih obzira i straha znatan broj roditelja, posebno majki, ne dolazi u crkvu dugo vremena nakon djetetove smrti. Dugo smo sjedili s vjeroučiteljevom ženom i tumačili joj smisao života i smrti i kako se kršćani trebaju ponašati ako ih pogodi takvo zlo. Pristala se odmah ispovjediti te obećala da će ubuduće moliti u zajednici s drugima.

Momčić „profesor“ iz prirode

Ujutro, dok je još svježe, napuštamo selo i krećemo kroz savanu. Koja širina! S nama ide i jedan momčić. Mali poznaje svako drvo, čak bolje nego animator Jean-Marie i William, koji su već prešli pedesetu godinu života. Podbadam ih kako je sramota da ih jedan dječak poučava o prirodi. Baš kao pravi profesor! Mali poznaje i sve ptice. Jedna dosta velika, gotovo kao orao, preleti iznad nas. Dječak tumači da je jestiva i zanosno nam priča kako ju hvataju. Namjeste joj zamku ispod velikog drveća na koje se spušta. Ta ptica voli crvene palmine plodove. Ubace ih u zamku i ptica se uhvati. William me podsjeti da smo nedavno jeli meso od te vrste ptica u Mulebi. Ukusno je gotovo kao i afrička piletina. Eto, i ja pomalo učim prirodopis u afričkoj savani. Pričajući tako o drveću, travama, pticama i drugim životinjama i ne primijetih kako brzo stigosmo do rijeke Lwembe. Sad se moji suputnici dadoše na „mostogradnju“. Bacaju u vodu drveće i vežu ga nekim prirodnim „konopima“, nekom drvenastom

penjačicom, koja je vrlo tvrda i u Africi služi za vezanje. Prođe samo sat vremena i „most“ je gotov! Ovaj put prijeđoh bez većih poteškoća.

Loš vjeroučiteljev primjer

Tako umorni, spremismo stvari i odmah ih stavismo u vozilo. Slijedeća postaja je Tshibamba, do koje ima 35 km. Stižemo nakon sat i pol vremena. U popodnevnim satima slavit ćemo svetu misu. Ali prije toga moramo razgovarati s vjeroučiteljem. On radi kao vjeroučitelj već više od 40 godina. Počeo je već od samog početka zajednice u njegovu selu. Veoma je zaslužan za zajednicu, ali se u posljednje vrijeme propao. Nekoliko se puta opio i pred sam naš dolazak. Mislio sam ga maknuti s dužnosti i na njegovo mjesto postaviti drugoga, mlađeg vjeroučitelja. Ovaj se put ne radi samo o piću. Prevršio je svaku mjeru. Udao je kćer kao drugu ženu za nekog poganina. Ta se druga žena u narodu naziva „drugi ured“. Biskupi su donijeli odluku da se uskrati sveta pričest roditeljima koji udaju kćи za oženjena čovjeka, koji ima već jednu ili više žena. Morali smo mu saopćiti da se ne može pričešćivati ni on, ni njegova žena. Kao takav ne može više biti ni vjeroučitelj. Zapravo, naš vjeroučitelj postupio je prema ovdašnjem običaju. Tako rade svi, pa zašto bi on drukčije? Naime, najveća je sramota ako devojka ostane neudana. Takvu svi preziru. Ta vjeroučiteljeva kćи imala je, čini mi se, dvoje izvanbračne djece. Takođe će se teško oženiti pristojan mladić. Ali hoće koji starac ili čovjek koji već ima jednu ili više žena. Stoga nije rijedak slučaj da roditelji, kad vide da kćeri „prolazi vlak“

– da joj prolaze godine, a nema prosaca, udaju ju za bilo koga. Makar imala samo 20 godina, dat će je i 65-godišnjaku, tobože da joj „spase čast“. Jer tad njihova kćи može reći kao i druge žene: „Imam muža.“ A i roditelji su tad mirni, jer imaju zeta.

Izabrali novog vjeroučitelja

Na kraju svete mise predložio sam vjernicima da oni sami izaberu novog vjeroučitelja, jer se oni međusobno dobro poznaju. Izabraše jednoga mlađog pjevača. Crkveno je vjenčan i danas smo mu krstili drugo dijete. Solidan je to momak i nadam se da će zajednica s njime krenuti nabolje.

Noć je dobro odmakla kad su pjevači stigli, tek u 21,30 sati, da bi pjevali nama u čast i zabavljali cijelo selo. Ja sam uglavnom drijemao u udobnoj stolici, umoran od jutrošnjeg pješačenja iz Kalembe. Rano ujutro, još za mraka, prije nego narod ustanje, glasonoša seoskog poglavara šeće selom i galami da sva djeca moraju odmah danas poći u školu. „Požurio“ s pozivom roditeljima mjesec dana nakon što je drugdje počela školska godina! Taj šefov „glasnogovornik“ bio je toliko glasan da je ranije probudio i nas, koji smo bili odlučili spavati nešto dulje.

Sinoć smo sve završili u Tshibambu, pa sad mirno možemo odmah poslije kave poći u obližnji Kaimpu-lu. Cim nas pozdraviše, njih desetak traži sa mnom razgovor. Unaprijed znam da ih ne muče vjerski problemi, nego ih pritisnula bolest ili druga nevolja. I to je misionarev posao, jer je i Isus tako činio. Propovijedao je kraljevstvo Božje, ali je i liječio bolesne, hranio gladne i oslobađao ljudе od drugih ovozemaljskih nevolja. Ulaze tako ti moji bijednici, jedan za drugim i svatko iznosi svoju muku... A ispred kolibe načičkao se velik broj djece, koja nasrću kao ose. Najbolje ih se riješiti odmah prije svete ispovijedi. Dadoh jednomu mladiću vrećicu od 1,5 kg bombona i rekoh mu: „Podijeli im bombone i reci onoj dječici koja redovito ne mole u našoj crkvi da čim dobiju bombon, odmah odu daleko u selo.“ Nastade strka, galama, dozivanje one djece koja nisu tu. Ta ne jede se bombon svaki mjesec! Poslije toga nastade mir i mogao sam započeti ispovijedati. Bijaše ih 28 za ispovijed.

Antun Marija Daveluy rođen je 16. ožujka 1818. u Amiensu, u Francuskoj. Zaređen je za svećenika 18. prosinca 1841. Nakon toga je proveo godinu dana u bogoslovnom sjemeništu Instituta za vanjske misije. Godine 1844. otisao je u Koreju. Nakon dolaska, odmah se prihvatio učenja jezika u jednoj maloj kršćanskoj zajednici. Biskup Berneux imenovao ga je biskupom koadjutorom 1857. godine. Zahvaljujući njegovu pastoralnom djelovanju mnogi su doživjeli obraćenje, posebno u provinciji Kyeng-syang. Početkom 1865. godine djelovao je u Gornjem Najhpu. Dok je bio u Keutoriju, snašlo ga je veliko progonstvo. Bio je uhićen i mučen zajedno s o. Huinom i o. Aumaitrom i zatim poslan u затvor u Seul. Sva trojica su bila osuđena na smrt. Pogubljeni su odsijecanjem glave 30. ožujka 1866. u Syou-yengu. Biskup Daveluy je proglašen svetim 6. svibnja 1984. U jednom je pismu biskup Daveluy, duboko svjestan što mu se može dogoditi, napisao: "Za nas, kao što znate, nekoliko dana patnje ispunilo bi nas srećom da možemo svjedočiti za Isusa Krista. Nemam ni mrivicu zabrinutosti, dosade, obeshrabrenja, uvijek sam miran, vedar, sretan i zadovoljan." Time biskup jasno daje do znanja da će vrhunac njegove sreće biti u trpljenju zbog imena Isusa Krista.

Sv. Antun Daveluy, biskup mučenik u Koreji

Svjedočanstva o njegovoj obitelji puno govore o krjepostima kojima je bio okružen i koje su pripremile plodno tlo za svetost. Roditelji mons. Daveluya dali su primjer kršćanskih krjeposti koje su prenosili na svoju mnogobrojnu djecu, njih četrnaestero. Zahvaljujući tim krjepostima učinili su mnoga dobra djela u gradu Amiensu. Njihov dan je uvijek započinjao molitvom i razmatranjem, zatim je obitelj isla u župnu crkvu u Saint-Leu, kako bi sudjelovali na svetoj misi, u kojoj je otac pokazao posebnu pobožnost. Nakon posla, dan su završavali isto zajedničkom molitvom, koja ih je sve zajedno okupljala pod križem. U takvu obiteljskom ozračju rođeno je sedam dječaka i sedam kćeri, od kojih tri redovnice, jedan svećenik i jedan biskup – mučenik u Koreji – mons. Antun. Promatranje života te obitelji nameće zaključak da se svetost događa upravo u onim obiteljima u kojima je Bog na prvom mjestu i u kojima se od malih nogu uči živjeti prema kršćanskim krjepostima. U tome nam obitelj Daveluy danas može biti uzor.

Na dan Antunove mlade mise veliko je mnoštvo željelo primiti njegov blagoslov. Jedna žena, materijalno siromašna, ali bogata vjerom i pouzdanjem u Boga, zamolila ga je da najprije bude blagoslovjen njezin trogodišnji paralizirani sin. Nakon blagoslova sin je prohodao, na opće iznenađenje liječnika i svih koji su mislili da to dijete nikad ne će doživjeti radost hoda. Već taj početak njegova svećeništva bio je u znaku svetosti.

Prije nego je napustio svoju kuću da bi otisao u misije, cijela se obitelj okupila na njihovu seoskom imanju u Bergicourtu. To je bio najžalosniji trenutak rastanka za cijelu obitelj. O. Antun je 1843. rekao redovnicama koje su predosjećale prazninu koju će ostaviti njegov odlazak, a i zbog mogućih progona na koje će on naići u Koreji: "Ako biste čule da sam svjedočio vjeru sve do smrti, zar ne biste onda imale hrabrosti pjevati *Te Deum*? U mojoj obitelji, uvjeren sam, pjevale biste." Nakon što je primio žalosnu vijest o mučeništvu svojeg sina, Antunov je otac sutradan zamolio župnika de se služi sveta misa zahvalnica za njega i njegove kćeri redovnice. S velikom žalošću je rekao: "Čitam *Te Deum* kako bih zahvalio Bogu za veliku milost koju je iskazao pokojnomu Antunu. Trebao bih ga pjevati, ali nemam snage za to." Tadašnjemu biskupu Amiensa, mons. Boudinetu, povjerio se srcem punim zahvalnosti: "Što sam učinio Bogu da budem otac triju redovnica i dvojice svećenika, od kojih je jedan biskup i mučenik?" On je umro četiri godine kasnije, na dan mučeničke smrti svoga sina.

Dok promatramo život i mučeniku smrt biskupa i misionara mons. Daveluya, lako se može primijetiti da zapravo ističemo svetost cijele njegove obitelji, koja se potpuno predala Gospodinu. Nije nikakvo čudo što cijeli život te obitelji odražava posebnu povezanost s Bogom. Obitelj Daveluy bila je oaza molitve, zajedništva i krjeposti. U svakoj obitelji u kojoj je Bog na prvom mjestu sve je zaista na svojem mjestu, a smrt je dobitak, jer povezuje nebo i zemlju, povezuje srca, koja u svakom trenutku ne znaju ništa drugo nego pjevati: "*Te Deum* – Tebe Boga hvalimo!"

Vlč. Odilon Singbo

darovatelji

ZA MISIJE I MISIĆE

OŠ „Mladimir Pavlović“ Čapljina 1.190,28 KM * N.N., Pašman 50 EUR * OŠ „Ilijajakovljević“ Mostar 174,66 KM * preč. Mijo Nikolić, Sarajevo 200 KM * Mara Vasilj, Mostar, 50 KM * prilozi preko Ž. u. sv. Jakov - Medugorje: N. N. 50 KM; N. N. 100 KM; N. N. 1.000 KN; N. N. 155 KM, 40

KN i 29 EUR; N. N. 300 EUR; Pavo Čuvalo 30 KM; N. N. 100 KM; Jozefina Ančić, 400 KN; N. N. 100 EUR; N. N. 20 EUR; N. N. 100 KM; N. N. 30 KM te s. Adriana Galić i prijatelji misija 231,51 KM * 42 KN i 10,70 EUR * Ljubica Tadić, Vionica 50 EUR * KŠC „Sv. Franjo“ Tuzla – prilozi za Dan kruga 1.597,65 KM * vlc. Marko Stipić, Srednja Slatina 500 EUR * Srednja škola, Uskoplje – Gornji Vakuf 130 KM * don Ivo Šatalo, Studenci 50 KM * Ana Didak, Džidaci 27 KM * Ljilja Periša 255 KM * Branko Kutleša, Prisoje 210 KM * Mara Vidović, Nova Bila 25 KM * Nikolina Petrović, Vitez 5 KM * Obitelj Pave i Ljube Rudeli, Haljinici 50 CHF * Veronika Valičević 100 kn * Đavor Cindrić 480 kn * Klesarska radionica Tomislav 5 kn * Mira Mihanović 100 kn * Nina Vodopjević 100 kn + 100 kn * Ružica Tandarić 100 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Midhad Huskić 50 kn + 50 kn * Gordana Jurković 200 kn * Goran Šipek 50 kn + 50 kn * Božidar Škarac 200 kn + 200 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn + 100 kn * Toma Vuković 1.000 kn * Mirna Pošćić 100 kn * Župa Krapinske Toplice 150 kn + 430 kn + 80 kn + 180 kn + 80 kn * Zaja Zubčić 50 kn + 50 kn * Katja Antić 70 kn + 70 kn * Kazo Želić 200 kn * Vinko Klarić 150 kn * Berislav Bambir 50 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Josip Barjak 110 kn * Danijel Krizmanić 200 kn * vlc. Ivan Žužika 1.700 kn * Marija Borić 100 kn * Ankica Adiljak 200 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Petar Pelić 200 kn * Krešimir Markulin 1.000 kn * Župa Gospić, mišijska zajednica 2.980 km * Ante Matković 50 kn * Helena Kovačić 300 km * Maro Kalazur 300 km * Međubiskupijsko sjemenište 4.200 km * Nikola Soldo 400 kn * Sunčica Čoklica 50 kn * Biserka Pešut 50 kn * Mladen Russo 1.000 kn * Nada Peleh Serenčić 100 kn * Krešimir Jelovac 1.000 kn * Družba Isusova, Osijek 1.500 km * Kristina Filipov 50 kn * Veronika Valičević 100 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Ružica Tandarić 100 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Jelena Marinčić 200 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Pero i Anka Borovac 50 kn * 6b OŠ Alojzije Stepinac, Zagreb 82 kn * 7a OŠ Alojzije Stepinac, Zagreb 75 kn * 5b OŠ Alojzije Stepinac, Zagreb 75 kn * 6a OŠ Alojzije Stepinac, Zagreb 200 kn * 7b OŠ Alojzije Stepinac, Zagreb 102 kn * Sanela Kučar 100 kn * Vice Marušić 200 kn * Tatjana Amateičić 100 kn * Marija Jazvić 100 kn * N. N. 50 kn * Ivana Josipović 100 kn * Mladenka Lovrović 150 kn * Petra Grancarić 200 kn * Jelena Marinčić 83 kn * Jure Glavan 100 kn * Agneza Vreš 50 kn * Robert Lacković 50 kn * N. N. 300 kn * Župa Nayveštenja BDM, Velika Gorica 5.270 kn * Valent Sakač 50 kn * Klanjateljice Krv Kristove 1.500 kn * Župa Presvetog Srca Isusova, Vinkovci 6.400 kn * Fabijan Slatina 800 kn * Nadbiskupijsko bogoslovno sjemenište 2.820 kn + 85 EUR + 10 CHF * Župa sv. Petra, Zagreb, mišijska skupina 4.500 kn * Milena Brizac 2.000 kn * Župa Dobri Pastir, Brestje 1.000 kn * vlc. Danijel Žganec 1.000 kn * Cika Mikolić 100 USD * dr. Damir Dasović 1.200 kn * Ankica Vlahek 200 kn * Katica Kralj 50 kn * Lucija Gavrić 50 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Anka Perko, Široki Brijeg 100 KM * Jure Rupčić, Ljubiški 2.000 KM * Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * Ivo Ivezić, Donja Golubinja 20 KM * Gordana Jurković 310 kn * Željka Vodopija 200 kn + 200 kn * Jadranka Bačić-Katinčić 100 kn + 100 kn * Nada Alfirev 100 kn + 100 kn * Blaško Kivić 200 kn * Branko Dragojević 300 kn * Darovatelji preko o. Drage Kolimbatovića 4.200 kn * Pero Petanjak 100 kn + 200 kn * Josip Kordić 100 kn + 100 kn * Božena Klepić Hećimović 1.000 kn * Maro Kalazur 400 kn * Pave Radonić 300 kn + 300 kn * Marija Mišić 200 kn * Stjepan Maločić 100 kn * Vera Čargonja 200 kn * Milka Brunec 200 kn * Nada Gašparević 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Vrhbosansko bogoslovno sjemenište, Sarajevo 85,95 KM * 18,10 KN i 4,95 EUR * Dječji dom „Josip Stadler“ Sarajevo 46,20 KM, 19,30 KN i 2,60 EUR * Župa Srca Isusova, Čajdraš - Zenica 100 KM * Sebastijan Karl Mladen Haupt, Sarajevo 72 KM * Martina Marković, Lepenica 11,90 KM * Dječatnica Ljekarne Gruda 200 kn * Sanja Nikčević 500 kn + 500 kn * Ljerka Berković 40 kn * Stjepan Kozelja 50 kn + 50 kn * Marija Nikolić 50 kn + 50 kn * Stefica Ričko 100 kn * Srećko Šešet 50 kn * Ljerka Berković 40 kn * Sanela Jurić 65 kn * Ivan Čutura 160 kn * Vesna Varga 220 kn * Božena Leontić Željko 500 kn * Župa Kotoriba 1.000 kn * Župa sv. Mihaela Arkanđela 1.380 kn * Milijana Škarica 5.000 kn * BS, Zagreb 25 kn + 33,2 kn * Ljekarina Pablo 320 kn + 60 kn * Crkva Corpus Domini 2.529 kn * Zagreb Dječji vrtić Žirek 203 kn * Marko, Šimun i Dorica Zrilić 23,7 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Mira Željko 50 KM * preč. Mijo Nikolić, Sarajevo 2.300 KM * N. N., Grude 250 KM * Nevena Ercég, Mostar 100 CAD * Mario Preden 900 kn * Anka i Damir Lončar 100 kn * Nikola Crnković 100 EUR + 100 EUR

ZA GLADNU DJECU:

Župa sv. Ante Padovanskog, Vukanovići – prilozi za Dan kruga 252 KM * Boža Krešić, Šejkose 10 KM * Ivanka Čavar, Široki Brijeg 50 KM * Božidar Ravenšćak 300 kn * Hotel Concordia 500 kn * Gordana Uglešić 600 kn * M. Majić 400 kn * Štefica Himmelreich 100 kn * Bara Miković 100 kn * Ante i Ana Zubak 350 kn * Cvjetka Mijić 100 kn + 100 kn * Vlado Petrović 1.500 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Mira Željko 50 KM * Molitvena zajednica Krv Krištovje, Sarajevo 435,05 KM i 57,80 KN * Marinko Marić, Polog 100 EUR * Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Komping d.o.o. – Vitez 50 KM * Dario Maradin 100 kn + 100 kn * Stevo Horvat 100 kn * Grgur Droždek 75 kn + 75 kn * Senka Dominiković 100 kn * Željko Nikolić 50 kn * Sonja Kovačević 500 kn + 500 kn * Danica Kristić 100 kn * Anda Svoboda 50 kn * Verica Grbić 270 kn * Robert Čaran 10 kn * Slavko Oroz 100 kn * Rosa Kokošarević 330 kn * Tihomir Tičinović 1.000 kn * Katica Ramadža 200 kn * OS. A. B. Šimić, Trnovčica 1.000 kn * Josip Žuančić 200 kn * Igor Končurat 300 kn * Mišijska zajednica sv. Pavla 850 kn * Vlado Blažević 750 kn * Nada Švajghart 150 kn * Denet Molnar 200 kn * Senka Dominiković 100 kn * N. N. 1.000 kn * Mario Demirović 1.000 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 100 EUR * Mladen Džajić 400 kn * dr. Matija Berljak 1.910 kn * vlc. Ivan Sakač 200 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Marica Fildler, Čiovo 50 EUR * Vera Kezić, Banja Luka 30 KN i 20 KM * s. Judita Baljkas, Banja Luka 10 KN i 50 KM * Mima Nothig 100 kn + 100 kn * Lidija Petrač 70 kn + 70 kn * Kata Sabelja 100 kn + 100 kn * Katica Dukovac 50 kn * Viktorija Vičić 100 kn + 100 kn * Mladen Crneković 100 kn + 100 kn * Ružica Medvarić-Brako 400 kn * Dario Časar 100 kn * Ivka Nedlić 50 kn + 50 kn * Anka i Damir Lončar 100 kn * Marija Jurista 60 EUR * Matija Knežević 50 EUR * Biseri Očeva Milosrda, Novska 150 EUR * Spomenka Mandić 200 kn + 200 kn * Lucija Dančević Sočak 100 kn * Matija Knežević 25 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Slavica Bilandžić 100 kn + 100 kn * Majke Pučišća 500 kn * Ruža Dokrić 30 kn + 30 kn * Kristina Jurković 200 kn + 200 kn * Iva Miličević 200 kn + 150 kn * Marica Laštro 600 kn * Antonio Kovačić 150 kn * Marija Horvat 50 kn * Carmen Mudronja 50 kn * Ljiljana Lukač 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Magdalena Pažin, Stolac 140 KM * Milan Čogelja 50 kn * Jelena Prskalo 500 kn * Marija Pjevac 200 kn * Željko Arapović 1.500 kn * Nada Jović 100 kn * Marija Barić 15 kn * N. N. 100 kn * Igor Pivac 500 kn + 500 kn * Stana Prskalo 150 kn * Romano Tripalo 150 kn + 150 kn * Domagoj Burić 100 kn * Obitelj Banović 300 kn * Matija Knežević 25 EUR * Župa Bošnjaci 3.300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIIJU:

Ester Juranić Radulović 100 kn * Marija Puherić 40 kn * Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Robert Skejić 150 kn + 150 kn * Pero Rodić 1.450 kn * Jela Zubak 500 kn

ZA MISIJI KISONGO U TANZANIJI:

Služavke Malog Isusa, provincijalana kuća - Sarajevo 525 KM * Župa Polog kod Mostara 500 KM

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Siniša Škočibušić, Mostar 50 KM * KŠC „Sv. Josip“ Internat – Sarajevo 400 KM * Katolička osnovna škola Šibenik 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Eko Veteran 530 kn * Marijana Pavlić 50 kn * Dječji vrtić Poletarac, grupe Zečići i Ribice 150 kn * Zvonimir Zovko 70 kn * Dječji vrtić Poletarac, grupa Sunce 30 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Mate Čavar, Široki Brijeg 30 KM * M. V. 400 kn * Drago 200 kn * Marija Smoljo 100 kn + 100 kn * Matija Knežević 50 EUR + 50 EUR * Josip Rajčić 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Don Branko Jurić, Sarajevo 120 KM * Ivo Lacić, Pojaci 500 EUR * Sandra Ščukanec 300 kn + 300 kn * Služavke Malog Isusa 300 kn * Vilma 75 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn + 100 kn * Dubravka Majić 1.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Snežana Gregurović 500 kn * Milan Šijan 250 kn * Vilma 75 kn

ZA MISIJE U RUSIJI:

R. M., Sarajevo 200 KM

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Tea Sušac, Čitluk 200 KM * Zvjezdana Hlupić 4.000 kn + 2.000 kn * Blažica Šmalcelj 500 kn * Marija Ana Građiški 6.000 kn * Jelena Veličan 400 kn + 100 kn * Matija Knežević 100 kn * N. N. 200 kn

ZA AKCIJA MIVU - MISIJSKA VOZILA:

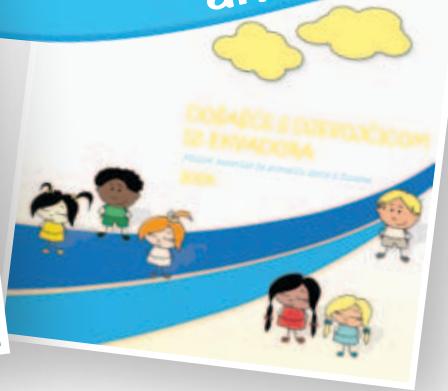
N. N., Sarajevo 2.000 KN * mons. Franjo Komarica, biskup 100 EUR * Durdica Kralj 200 kn * Ivan Kuranjić 200 kn * Župa Orubica 400 kn * Obitelj Tutić 50 kn * Edina Oplanić 20 kn * Josip Demo 100 kn * Mirjana Meštrov 500 kn * Jelisava Junaković 100 kn * Obitelj Tomak 100 kn * Marijana Petković 10 kn * Tena Cvitančić 200 kn * Samostan svete Obitelji 100 kn * Božena Galović 50 kn * Ivka Popinjača 50 kn * Barbara Obrovac 30 kn * Natko Blagojević 100 kn * Marija-Smiljana Spahija 100 kn * Ždenka Barabara 400 kn + 400 kn * Marija Mikšić 10 kn * Ana Marija Tomak 100 kn * Toma Marko Lučić 100 kn * Stjepan Vuzež 100 kn * Sestre Srca Isusova 1.000 kn * Marijine Sestre 200 kn * Marcela Bašić 50 kn * Župa sv. Roka, Veliškovci 1.000 kn * Zdravko Presečki 100 kn * Odvjetničko društvo Franko Kotlar 400 kn * Marijan Bertolović 100 kn * Josip Boštanjančić 100 kn * Niko Marić 100 kn * Marijana Turčin 50 kn * Sabina Peer 100 kn * Župa Pakoštane 400 kn * Ilijia Štalo 100 kn * Mila Petrović 200 kn * Marina Žanić 30 kn * Žarko Matošević 61 kn * Veronika Bauer 100 kn * Martina Horvat 200 kn * Dragutin Ricijaš 150 kn * Samostan sestara Naše Gospe 100 kn * Jure Brkić 100 kn * Natko Blagojević 100 kn * Župa sv. Petra, Dubrovnik 1.100 kn * Župa Kaniška Iva 380 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

VBS Sarajevo; s. Adriana Galić i prijatelji misija * Samostan Kćeri Milosrda, Novska * N. N., Šibenik * Župa sv. Mihajla, Dubrovnik * Župa sv. Ivana Krst, Rijeka – Škrinjne * Župa sv. Male Terezije, Rijeka - Podvežica

animacijski materijali

Živjeti došašće
na misijski način

Animacija Papinskoga misijskog djela svetog djetinjstva

Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini pripremile su materijale za misijsku animaciju djece u župnim zajednicama. Cilj je pridonijeti duhovnoj radosti župnih zajednica i potaknuti tijekom došašća pripremu djece za Dan svetog djetinjstva, koji se slavi na Bogoavljenje, 6. siječnja. Toga dana svi će prijatelji misija, osobito djeца, imati prigodu molitvama i darovima pomoći to važno misijsko djelo i na taj se način uključiti u velebni zbor kojem pripadaju dječa cijeloga svijeta.

Brošura sadrži materijale za misijski život djece tijekom četiri tjedna došašća, kateheze za tri uzrasta: za vrtičku djecu, te za niže i više razrede osnovne škole, homiliju i molitvu vjernika za dan Bogoavljenja, meditacije na Žalosna otajstva Misijске krunice i tekstove koje mogu koristiti pjevači betlehemske zvijezde u prigodi posjeta obiteljima. Pripremljen je i plakat, te poseban adventski kalendar, da bi se dječa mogla svaki dan pripremati za Božić.

Djevojčica Alejandra iz Ekvadora otkriva nam drugačiji Božić

Prošle su godine dječa i mlađi živjeli četiri tjedna došašća u društvu Avanija, njihova vršnjaka iz Kameruna, a ove će godine to biti s Aleandom, djevojčicom iz Ekvadora. U toj dalekoj zemlji djeluju i četiri naše sestre misionarke – Klementina, Lenka, Antonela i Iva.

Uz tekstove tiskane u toj brošuri, za misijsku se animaciju mogu koristiti i drugi već ponuđeni misijski materijali: brošura od prošle godine, zatim misijski molitvenik, misijska krunica, te misijske kasice. Ovogodišnji animacijski materijali, kao i prijašnji, mogu se pronaći i na mrežnim stranicama www.misije.hr. te www.missio.ba.

MISIJSKA KRIŽALJKA – PROSINAC 2014.

Radosna vijest	Preskok	Alat za oranje	Raj (bibl.)	Otisak	AI	N LE	Loptica na hrastu	Kisik	Žalost	Zemlja u Aziji	ĆA	Radosna vijest	Af. zemlja zahvaćena ebolom
Prigodna čestika												Litra Dva ista slova	
Vrsta plesa													
Maslinu (lat.)												Olovo Posjedovati	
Af. zemlja po čijoj riječi je bolest dobila ime												E Mjera za zemlju	
				Pokrov									
				Nota									
				Italija									
				Af. zemlja zahvaćena ebolom									

Rješenja iz prošlog broja: LUKRECIJA MAMIĆ, UGANDA, KIREMBA.

